

ZARZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 13 stycznia 2015 r.

w sprawie zadań ochronnych dla Bieszczadzkiego Parku Narodowego

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla Bieszczadzkiego Parku Narodowego, zwanego dalej „Parkiem”, na 2015 r.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) opis sposobów ochrony czynnej gatunków roślin i zwierząt, stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową, stanowiące załącznik nr 4 do zarządzenia;
- 5) ustalenie miejsc udostępnionych w celach naukowych i turystycznych oraz określenie maksymalnej liczby osób mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach, stanowiące załącznik nr 5 do zarządzenia.

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1267).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 628 i 842 oraz z 2014 r. poz. 805, 850, 926, 1002, 1101 i 1863.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER ŚRODOWISKA

Załączniki do zarządzenia
Ministra Środowiska
z dnia (poz....)

Załącznik nr 1

IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ WSKAZANIE SPOSOBÓW ELIMINACJI LUB OGRAŃCZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Uszkodzenia w ekosystemach (niszczenie pokrywy roślinnej, erozja powierzchniowych warstw gleby) powodowane rozdeptywaniem powierzchni gruntu przy szlakach turystycznych	1. Wykonywanie zabezpieczeń przed niepożądaną presją ze strony niekontrolowanego ruchu turystycznego w postaci: 1) niskich barier ochronnych, 2) siatki osłaniającej powierzchnię gruntu, 3) wysokich barier ochronnych. 2. Renowacja nawierzchni i otoczenia szlaków, przez wykonanie i konserwację: 1) drewnianych nawierzchni pomostów, 2) odwodnień (drenów), 3) drewniano-kamiennych zabezpieczeń (progów przeciwerozyjnych)
2	1. Niszczenie stanowisk roślin wschodniokarpackich i wysokogórskich przez wydeptywanie otoczenia szlaków. 2. Niekontrolowane poszerzanie szlaków. 3. Biwakowanie w miejscach niedozwolonych	1. Systematyczny nadzór. 2. Zbiór nasion roślin zagrożonych i wysiewanie ich na uprawach eksperymentalnych. 3. Zasilanie populacji gatunków lokalnych przez wprowadzanie wyhodowanych siewek
3	Presja turystyczna na stanowiskach rzadkich gatunków bezkręgowców	1. Systematyczny nadzór i monitoring stanowisk. 2. Wykonanie zabezpieczeń przed niepożądaną presją ze strony niekontrolowanego ruchu turystycznego w postaci: 1) niskich barier ochronnych, 2) siatki osłaniającej powierzchnię gruntu, 3) wysokich barier drewnianych
4	Zmniejszanie się różnorodności gatunkowej i biocenotycznej zbiorowisk nieleśnych wskutek sukcesji wtórnej	Regularne koszenie łąk i prowadzenie ekstensywnego wypasu

5	Zanikanie mozaiki zróżnicowanych stadiów sukcesyjnych (zarośli i zbiorowisk nieleśnych) w wyniku wtórnej sukcesji	Kształtowanie mozaikowej struktury ekosystemów przez ograniczanie procesu sukcesji (koszenie, usuwanie młodych drzew i krzewów, regulowany wypas zwierząt)
6	Zanik stanowisk rzadkich i cennych gatunków roślin na skutek sukcesji wtórnej, zmian warunków siedliskowych wywołanych czynnikami naturalnymi i zjawiskami losowymi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eliminacja zagrożenia przez usuwanie drzew i krzewów, wykaszanie albo wypas zwierząt. 2. Renaturalizacja stosunków wodnych na stanowiskach gatunków wilgociolubnych. 3. Zbiór nasion roślin zagrożonych i wysiewanie ich na uprawach eksperymentalnych. 4. Zasilanie populacji lokalnych przez wprowadzanie wyhodowanych siewek
7	Przyspieszony odpływ wód gruntowych w zmeliorowanych obszarach torfowisk	Ograniczanie odpływu wód przez wykonanie i utrzymywanie zastawek na rowach melioracyjnych
8	Degradacja torfowisk w wyniku przesuszenia i sukcesji wtórnej zbiorowisk roślinnych ziołorośli i młak	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usuwanie młodych drzew i krzewów. 2. Podnoszenie poziomu wód gruntowych przez stosowanie zastawek, progów i ekranów foliowych oraz wykorzystanie działalności bobra (<i>Castor fiber</i>)
9	Zanieczyszczenie wód płynących na obszarze Parku z powodu wadliwie funkcjonujących oczyszczalni ścieków	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania na rzecz wdrażania programu monitoringu hydrologicznego i hydrochemicznego. 2. Działania na rzecz poprawy sprawności oczyszczania w istniejących oczyszczalniach ścieków. 3. Działania na rzecz budowy nowych oczyszczalni ścieków
10	Synantropizacja populacji niedźwiedzia (<i>Ursus arctos</i>) i innych gatunków zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prawidłowe gospodarowanie odpadami na obszarze Parku (terminowy wywóz odpadów, zabezpieczanie śmietników i kompostowników przed zwierzętami, segregacja odpadów). 2. Edukacja turystów i społeczności lokalnych nastawiona na promowanie właściwych zachowań w relacji człowiek – zwierzę, w tym w odniesieniu do postępowania z odpadami
11	Niekorzystne zmiany o charakterze degeneracyjnym zbiorowisk roślinnych i właściwości fizyko-chemicznych gleb wynikające z niedostosowania składu gatunkowego drzewostanów do siedliska, głównie w drzewostanach świerkowych sztucznego pochodzenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przebudowa drzewostanów przez wprowadzenie gatunków zgodnych z siedliskiem. 2. Rozluźnienie górnej warstwy drzew dla poprawy warunków wzrostu i rozwoju młodych drzew
12	Negatywne oddziaływanie czynników atmosferycznych (wiatr, śnieg, okiść) na przegęszczone sztuczne drzewostany świerkowe przeznaczone do przebudowy	Regulacja zagęszczenia drzew w drzewostanach młodszych klas wieku
13	Przyspieszone zamieranie drzewostanów świerkowych sztucznego pochodzenia powodowane przez czynniki biotyczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykładanie pułapek feromonowych i klasycznych na owady. 2. Korowanie ściętych drzew opanowanych

	(owady, grzyby pasożytnicze) w drzewostanach przeznaczonych do przebudowy składu gatunkowego, uniemożliwiające działania w zakresie opóźniania procesu rozpadu drzewostanów	przez owady
14	1. Uszkodzenia upraw leśnych i młodników w przebudowywanych drzewostanach przez jelenie (<i>Cervus elaphus</i>) i sarny (<i>Capreolus capreolus</i>). 2. Zgryzanie pędów i pączków w uprawach leśnych. 3. Zdzieranie kory z pni drzew w młodnikach	1. Grodzenie i naprawy ogrodzeń upraw leśnych i młodników. 2. Zabezpieczanie drzew pakułami i stosowanie środków zapachowych (repelentów)
15	Brak ciągłości połączeń ekologicznych pomiędzy niektórymi kompleksami leśnymi na skutek istniejącej struktury użytkowania gruntów (dawne wylesienia, rozległe kompleksy łąkowe)	Tworzenie leśnych korytarzy ekologicznych przez dosadzanie drzew na obszarach, dla których przewiduje się konieczność zapewnienia ciągłości szlaków migracji zwierząt oraz łączenie dużych kompleksów leśnych
16	Zgryzanie i wydeptywanie roślin w obrębie płatów wrażliwych zespołów roślinnych w ekosystemach nieleśnych (szuwarów, ziołorośli, torfowisk) położonych w obszarach regulowanego wypasu	Grodzenie cennych płatów roślinności za pomocą drewnianych barierek
17	Wypieranie półnaturalnych zbiorowisk roślinnych przez gatunki ekspansywne	Likwidacja lub ograniczanie liczebności populacji ekspansywnych gatunków przez ich punktowe usuwanie ze zbiorowisk roślinnych
18	Śmiertelność dzikich zwierząt na ruchliwych drogach publicznych	1. Działanie na rzecz wystawienia znaków ostrzegawczych przy drogach publicznych. 2. Działanie na rzecz wprowadzania ograniczeń prędkości na wybranych odcinkach dróg (znaki drogowe i progi zwalniające)
19	Śmiertelność płazów na niektórych odcinkach dróg publicznych	1. Wykonywanie zabezpieczeń ograniczających wychodzenie płazów na drogi. 2. Działanie na rzecz budowy przejść pod drogami i ewentualne przenoszenie osobników. 3. Działanie na rzecz wystawienia znaków ostrzegawczych przy drogach publicznych
20	Śmiertelność ptaków na napowietrznych liniach energetycznych	Działania na rzecz sukcesywnej likwidacji napowietrznych linii energetycznych i zastępowania ich kablem podziemnym
21	Zanik miejsc rozrodu płazów	Wykonywanie oczek wodnych oraz pogłębienie i oczyszczanie niektórych z nich w celu utrzymania odpowiednich warunków dla rozrodu płazów
22	Kłusownictwo w potokach górskich	Nadzorowanie potoków w miejscach szczególnie narażonych na kłusownictwo – na tarliskach i w granicznej części Sanu
23	Kłusownictwo w strefie przygranicznej z Ukrainą (jeleń (<i>Cervus elaphus</i>), żubr (<i>Bison bonasus</i>), wilk (<i>Canis lupus</i>) i inne zwierzęta)	1. Nadzorowanie strefy przygranicznej. 2. Współpraca ze Strażą Graniczną Rzeczypospolitej Polskiej

24	Choroby żubra (<i>Bison bonasus</i>) (gruźlica, zarażenie pasożytami oraz chów wsobny)	Monitoring stanu zdrowotnego populacji żubra (<i>Bison bonasus</i>) prowadzony wspólnie z sąsiednimi nadleśnictwami
25	Choroby dzika (<i>Sus scrofa</i>) (gruźlica, afrykański pomór świń i inne)	Monitoring stanu zdrowotnego populacji dzika (<i>Sus scrofa</i>) prowadzony wspólnie z sąsiednimi nadleśnictwami
26	Zanikanie siedlisk ciepłolubnej fauny bezkręgowców na skutek sukcesji wtórnej	Koszenie roślinności zielnej i wycinanie krzewów zapobiegające zarastaniu i zanikowi siedlisk bezkręgowców ciepłolubnych
27	1. Zanikanie dawnych sadów i grup drzew owocowych. 2. Zamieranie starych rodzimych odmian, odpornych na ostre warunki klimatyczne	Nasadzenia drzew owocowych starych odmian (pozyskiwanie zrzesów do wegetatywnego rozmnażania odmian) w strefie dawnych zabudowań i sadów - przeprowadzane według założeń historycznych na podstawie map katastralnych
28	Zamieranie cennych, starych okazów drzew na terenie dawnych osad ludzkich	Konserwacja starych drzew przez formowanie koron i usuwanie suchych gałęzi
29	Zanikanie śladów po dawnych terenach osadniczych (cmentarze, krzyże, piwniczki, cerkwiska) wskutek zachodzących procesów naturalnych	1. Odslanianie pozostałości elementów dawnej zabudowy historycznej przez usuwanie niepożądanego roślności. 2. Prace o charakterze porządkowym
30	Zanikanie drzew i krzewów o znaczeniu biocenotycznym, wzbogacających bazę pokarmową dla ptaków, ssaków i niektórych bezkręgowców	W wybranych obszarach ochrony czynnej Parku wzbogacanie naturalnej bazy pokarmowej ptaków, ssaków oraz tworzenie siedlisk dla bezkręgowców przez nasadzenia drzew i krzewów gatunków rodzimego pochodzenia (drzewa owocowe, jarzębina (<i>Sorbus aucuparia</i>), głóg (<i>Crataegus sp.</i>), dzika róża (<i>Rosa canina</i>))
31	Zagrożenia spowodowane przez narastający ruch samochodowy i brak odpowiedniej liczby miejsc parkingowych oraz presję czynników związanych z zabudową kubaturową przestrzeni przyrodniczej na obszarze Parku i w jego otoczeniu	1. Waloryzacja liniowych i punktowych barier antropogenicznych (ciągów komunikacyjnych, zabudowy przestrzeni przyrodniczej, ogrodzeń) na obszarze Parku i otuliny wraz z oceną ich wpływu na drożność korytarzy ekologicznych dla zwierząt. 2. Propagowanie właściwych rozwiązań planistycznych w gospodarowaniu przestrzenią oraz informowanie o potencjalnych konfliktach i zagrożeniach. 3. Działania edukacyjne
32	Presja nielegalnego ruchu motorowego (motocykle, quady, skutery śnieżne) na środowisko przyrodnicze Parku	Wzmocniona kontrola służb Parku przy współpracy ze Strażą Graniczną służąca wyeliminowaniu nielegalnego ruchu pojazdów na obszarze Parku przez osoby nieuprawnione
33	Obecność elementów dysharmonizujących krajobraz przyrodniczy i kulturowy	1. Zmiana formy infrastruktury turystycznej na nawiązującą do tradycji architektonicznych regionu. 2. Uporządkowanie ładu przestrzennego przez przysłonięcie większych elementów dysharmonizujących za pomocą wysokiej zieleni. 3. Usuwanie elementów dysharmonizujących

		krajobraz (w szczególności reklam)
34	Zanikanie śladów kultury materialnej i niematerialnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eksponowanie lub odtwarzanie śladów dawnych kultur (w szczególności konserwacja, rekonstrukcja, rekompozycja, restytucja, reintegracja). 2. Odtwarzanie i utrwalanie śladów kultury materialnej po historycznych miejscowościach 3. Działalność edukacyjna w zakresie zachowania i promocji dziedzictwa kulturowego. 4. Popieranie inicjatyw związanych z poznawaniem dawnych tradycji o znaczeniu kulturowym
35	Požary połonin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nadzór służb Parku nad przestrzeganiem regulaminu udostępnienia obszaru Parku. 2. Dopuszczenie służb Parku w sprzęt do gaszenia pożarów w górach (umiejscowienie sprzętu w pobliżu miejsc o największym zagrożeniu)

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zagrożenia wynikające z istniejącej struktury własności gruntów skutkujące zwiększeniem presji antropogenicznej na środowisko przyrodnicze Parku	W uzasadnionych przypadkach wykup i zamiana niektórych terenów niebędących w użytkowaniu wieczystym Parku
2	Projektowanie rozwiązań technicznych mogących przyczynić się do przerwania ciągłości ekologicznej powierzchniowych wód płynących (budowa obiektów hydrotechnicznych przegradzających rzeki i potoki)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania na rzecz ograniczania budowy obiektów przegradzających rzeki i potoki w Parku i na obszarze jego otuliny. 2. Propagowanie właściwych rozwiązań projektowych zapewniających swobodną migrację fauny rzecznej
3	Niska liczebność rzadkich linii rodowych w populacji regionalnej rasy konia huculskiego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowawcza hodowla konia huculskiego. 2. Utrzymanie cennych linii rodowych w stadninie w Wołosatem

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego, gleby oraz wód spowodowane intensywnym i długotrwałym wypalaniem węgla drzewnego	Ograniczanie skutków wypalania węgla drzewnego przez oddalenie od Parku miejsc lokalizacji wypalania (Hylaty, między Nasicznem a Caryńskim)
2	Negatywne oddziaływanie barier antropogenicznych i niewystarczający zasób danych naukowych w zakresie rozpoznania funkcji przestrzeni przyrodniczej na obszarach przyległych do granic Parku skutkujące zaburzeniami dla swobodnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Waloryzacja przestrzeni przyrodniczej na terenach przyległych do Parku pod kątem identyfikacji i skali oddziaływania barier antropogenicznych. 2. Prowadzenie badań naukowych i monitoringu przyrodniczego w zakresie

	migracji zwierząt oraz trudnościami w wyznaczaniu funkcjonalnych korytarzy ekologicznych opartym na podstawach naukowych	<p>wykorzystania przestrzeni przyrodniczej w otoczeniu Parku (waloryzacja cech fizycznych krajobrazu, siedlisk i ostoi) przez populacje zwierząt migrujących (w szczególności zwierząt kopytnych oraz dużych drapieżników) w celu wyznaczania funkcjonalnych korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym, ponadlokalnym i transgranicznym.</p> <p>3. Działanie na rzecz wprowadzenia wprowadzenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin zapisów gwarantujących zachowanie ciągłości przestrzeni przyrodniczej (w tym w obrębie wyznaczanych korytarzy ekologicznych) w rejonach kluczowych dla ochrony populacji zwierząt, szczególnie o dużych arealach osobniczych.</p> <p>4. Edukacja społeczeństwa dotycząca zagadnień negatywnego wpływu barier antropogenicznych na zachowanie ciągłości arealów występowania zwierząt oraz w zakresie potrzeby wyznaczania korytarzy ekologicznych w krajobrazie przyrodniczym</p>
3	Synantropizacja populacji niedźwiedzia (<i>Ursus arctos</i>) i innych gatunków zwierząt	<p>1. Prawidłowe gospodarowanie odpadami na obszarze otuliny Parku (terminowy wywóz odpadów, zabezpieczanie śmietników i kompostowników przed zwierzętami, segregacja odpadów), współpraca z gminami położonymi na terenie Parku i otuliny.</p> <p>2. Edukacja turystów i społeczności lokalnych nastawiona na promowanie właściwych zachowań w relacji człowiek – zwierzę, w tym w odniesieniu do postępowania z odpadami.</p> <p>3. Działanie na rzecz ograniczenia dokarmiania zwierząt skoncentrowanymi paszami na obszarze otuliny Parku</p>

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Projektowane przejście graniczne na Przełęczy Beskid, którego realizacja stworzy barierę przestrzenną dla swobodnej migracji wielu gatunków zwierząt przecinającą dotychczasowy system korytarzy ekologicznych łączących duże kompleksy leśne	<p>1. Wspieranie działań na rzecz alternatywnego rozwiązania - utworzenia przejścia granicznego Żurawin-Boberka, bardziej dogodnego dla rozwoju regionu i zarazem o mniejszym zagrożeniu dla potrzeb migracyjnych zwierząt.</p> <p>2. Działanie na rzecz zmiany końcowego odcinka drogi wojewódzkiej nr 897 w</p>

		Wołosatem na drogę wewnętrzną
2	Zaburzenia w naturalnej dynamice liczebności populacji zwierząt kopytnych	Śledzenie trendów i zmian w liczebności populacji kopytnych na podstawie cyklicznych inwentaryzacji w oparciu o metody pozwalające na określenie zagęszczenia i miejsc koncentracji zwierząt
3	Loty statków powietrznych (w tym także bezzałogowych) powodujące płoszenie zwierząt (w szczególności ptaków)	1. Działania na rzecz utrzymania zakazu latania statkami powietrznymi na terenie Parku 2. Współpraca ze Strażą Graniczną

¹⁾ Zagrożenia uszeregowano od najistotniejszego.

Załącznik nr 2

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, Z PODANIEM RODZAJU,
ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony czynnej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Regulacja składu gatunkowego i zagęszczenia drzew w drzewostanie (cięcia przebudowy składu gatunkowego oraz przemiany budowy i struktury wiekowej)	635,88 ha	1/25a, 1/36a, 1/36b, 1/48a, 1/49a, 1/49c, 1/51a, 1/54b, 1/56b, 1/58b, 1/78a, 1/37b, 1/38a, 1/79c, 1/79d, 1/80a, 1/81b, 1/83c, 1/84a, 1/87f, 1/89a, 2/57b, 2/125c, 1/133h, 2/168c, 2/169b, 2/169c, 1/ 182t, 2/170c, 2/203a, 2/209c
2	Przygotowanie powierzchni do odnowień sztucznych	5 ha	1/37b, 1/48a, 1/81c, 1/83c, 1/89a, 2/168c, 2/169b, 2/170a
3	Odnowienie sztuczne pożądanymi gatunkami drzew	2,5 ha	1/24c, 1/51a, 1/78a, 1/83c
4	Dosadzenia poświadczonych gatunków drzew na uprawach leśnych (poprawki i uzupełnienia)	0,75 ha	1/25a, 1/25f, 1/36a, 1/36b, 1/36d, 1/37b, 1/37c, 1/38a, 1/48a, 1/48d, 1/49a, 1/58c, 1/74h, 1/78a, 1/79d, 1/79c, 1/81c, 1/87f, 1/89a, 2/169b, 2/170a, 2/170g
5	Usuwanie roślinności zielonej wokół sadzonek przez wykaszanie lub motyczenie (pielęgnacja odnowień)	66,16 ha	1/25a, 1/25f, 1/36a, 1/36b, 1/36d, 1/37b, 1/37c, 1/38a, 1/48a, 1/48d, 1/49a, 1/50f, 1/58b, 1/59a, 1/59c, 1/74g, 1/78a, 1/79c, 1/79d, 1/81c, 1/83b, 1/85b, 1/87d, 1/87f, 1/89a, 1/256a, 2/168c, 2/169b, 2/170a, 2/170g, 2/182b, 2/182c
6	Regulacja składu gatunkowego i zagęszczenia upraw leśnych (zabieg o charakterze czyszczeń wczesnych i czyszczeń późnych)	10,37	1/36a, 1/36c, 1/38a, 2/1dx, 2/2a, 2/5d, 2/55a, 2/111b 2/121b, 2/126c
7	Prace szkółkarskie	0,2 ha	Obwody ochronne - Suche Rzeki, Ustrzyki Górne
8	Pozyskanie nasion buka (<i>Fagus sylvatica</i>), jodły (<i>Abies alba</i>), w celu wyhodowania sadzonek rodzimego pochodzenia do przebudowy drzewostanów	150 kg	Obwody ochronne - Górny San, Suche Rzeki
9	Zabezpieczenie upraw leśnych przed zwierzętami kopytnymi przez nałożenie repelentu	21,08 ha	1/24c, 1/36a, 1/36b, 1/36d, 1/48a, 1/48d, 1/49a, 1/51a, 1/58c, 1/59a, 1/59c, 1/74h, 1/78a, 1/79c, 1/79d, 1/81c, 1/83c, 1/87f, 1/89a, 1/256a, 2/168c, 2/169b, 2/170a, 2/170g
10	Zabezpieczenie upraw leśnych przed zwierzętami kopytnymi za pomocą	3 km	Obwody Ochronne Górny San, Osada, Caryńskie

	zabezpieczeń z siatki - naprawa i konserwacja zabezpieczeń		
11	Usuwanie zbędnych zabezpieczeń z siatki	2,6 km	Obwód Ochronny Caryńskie
12	Wykładanie pułapek zapachowych (feromonowych) w celu spowolnienia procesu rozpadu drzewostanów świerkowych sztucznego pochodzenia i monitorowaniu liczebności kornika drukarza (<i>Ips typographus</i>)	130 sztuk	Obwód Ochronny Górny San
13	Wykładanie drzew pułapkowych oraz ich korowanie (pułapki klasyczne) w celu spowalniania procesu rozpadu drzewostanów świerkowych sztucznego pochodzenia i monitorowania liczebności kornika drukarza (<i>Ips typographus</i>)	20 sztuk	Obwód Ochronny Górny San
14	Naprawa szlaków zrywkowych	0,5 km	Obwody ochronne - Osada i Górny San
15	Wykonanie nowego szlaku zrywkowego	0,4 km	Obwód Ochronny Górny San
16	Wykonanie dyłowanki na szlaku zrywkowym	0,06 km	Obwód Ochronny Górny San
17	Usuwanie drzew i krzewów z poboczy dróg	3 km	Obwody ochronne - Górny San, Suche Rzeki, Moczarne
18	Oczyszczenie rowów drogi leśnej z namulów	3 km	Obwody Ochronne Górny San i Moczarne
19	Utwardzenie powierzchni składnicy drewna	2 sztuki	2/171a, 2/174k
20	Budowa zjazdu z drogi publicznej do składnicy drewna	1 sztuka	Obwód Ochronny Osada
21	Czyszczenie budek lęgowych	24 sztuki	Obwód Ochronny Osada
22	Usuwanie raka jodły w młodnikach i uprawach	2 ha	1/36a
23	Wykonie tablic informujących o zabiegach ochronnych prowadzonych w ekosystemach leśnych wraz z ustawieniem w terenie	4 sztuki	Obwody ochronne - Osada i Górny San

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Mechaniczne koszenie łąk z uprzątnięciem biomasy obejmujące siedlisko łąk świeżych i stanowiska dzwonka piłkowanego (<i>Campanula serrata</i>)	1035,01 ha	1/132n, 1/133a, 1/133b, 1/134f, 1/134h, 1/180a, 1/180d, 1/180f, 1/181f, 1/181j, 1/181l, 1/181o, 1/182l, 1/182n, 1/182o, 1/182p, 1/182r, 1/183g, 1/183m, 1/184h, 1/185bx, 1/185cx, 1/185f, 1/185k, 1/185l, 1/185m, 1/185r, 1/187f, 1/187h, 1/187p, 1/188k, 1/213h, 1/217h, 1/242d, 1/242g, 1/245c, 1/245d, 1/245h, 1/245i, 1/245j, 1/245k, 1/246b, 1/246d, 1/246f, 1/248m, 1/248n, 1/249b, 1/249i, 1/249j, 1/249l, 1/250gx, 1/250ix, 1/250j, 1/250n, 1/251d,

			1/252d, 1/252l, 1/253g, 1/253i, 1/253o, 1/255l, 1/256bx, 1/256n, 1/258d, 1/258j, 1/259b, 1/263j, 1/263m, 1/264f, 1/264g, 1/264h, 1/266d, 1/266f, 1/266j, 1/266k, 1/266l, 1/266p, 1/266s, 1/268b, 1/268j, 1/268n, 1/268s, 1/268t, 1/268w, 1/268x, 1/269h, 1/269o, 1/269p, 1/270b, 1/271f, 1/271g, 1/271h, 1/271l, 1/271s, 1/272h, 1/272i, 1/273b, 1/273g, 1/273i, 1/274cx, 1/274h, 1/274m, 1/274n, 1/274o, 1/274p, 1/274s, 1/275g, 1/275h, 1/275t, 1/276h, 1/276j, 1/278a, 1/278f, 1/278h, 1/278j, 1/279a, 1/279c, 1/279i, 1/279j, 1/279k, 1/280b, 1/280c, 1/281b, 1/281h, 1/282g, 2/172f, 2/173d, 2/173i, 2/1cx, 2/1i, 2/1l, 2/1o, 2/1x, 2/24i, 2/24k, 2/66n, 2/67o, 2/67p, 2/67s, 2/70f, 2/70g, 2/70j, 2/84c, 2/84i, 2/84k, 2/85b, 2/85f, 2/85h, 2/85j, 2/85k, 2/85l, 2/85m, 2/85n, 2/85o, 2/85p, 2/86b, 2/87a, 2/87c, 2/87f, 2/87j, 2/87k, 2/87m, 2/87p, 2/87r, 2/88b, 2/88d, 2/88f, 2/89a, 2/89b, 2/89c, 2/89d, 2/89f, 2/89h, 2/89i, 2/89j, 2/90a, 2/90b, 2/90c, 2/90d, 2/90g, 2/90i, 2/90m, 2/280a, 2/280ax, 2/280b, 2/280cx, 2/280f, 2/280gx, 2/280h, 2/280hx, 2/280i, 2/280j, 2/280k, 2/280n, 2/280t, 2/280w, 2/280z, 2/281g, 2/281m, 2/285c, 2/285f, 2/287c, 2/288b, 2/288i, 2/290gx, 2/290i, 2/290jx, 2/290k, 2/290n, 2/291d, 2/291f, 2/291m
2	Ręczne koszenie łąk i ziołorośli z częściowym uprzątnięciem biomasy obejmujące siedliska łąk świeżych i torfowisk przejściowych oraz stanowiska dzwonnka piłkowanego (<i>Campanula serrata</i>)	30,5 ha	1/132a, 1/132c, 1/132d, 1/132n, 1/133l, 1/135k, 1/181c, 1/181r, 1/182b, 1/182f, 1/183g, 1/185cx, 1/185p, 1/187m, 1/188d, 1/248h, 1/248i, 1/250h, 1/250i, 1/250j, 1/250l, 1/250m, 1/250n, 1/250p, 1/250r, 1/250t, 1/250w, 1/252b, 1/252c, 1/252f, 1/252h, 1/252i, 1/252n, 1/254i, 1/254j, 1/254k, 1/268b, 1/268h, 1/268i, 1/268j, 1/268k, 1/268s, 1/269c, 1/269d, 1/269f, 2/86p
3	Ręczne koszenie wybranych płatów zbiorowisk połoninowych, obejmujących siedlisko ziołorośli górskich (<i>Adenostylion alliariae</i>)	1 ha	2/166a

4	Koszenie roślinności zarastającej historyczne obiekty kultury materialnej w celu ich wyeksponowania	9 ha	1/36b, 1/61f, 1/74d, 1/74j, 1/75b, 1/87c, 1/181f, 1/181ax, 1/181cx, 1/184k 1/250cx, 1/250s, 1/258d, 1/263d, 1/265b, 1/266d, 1/266p, 1/267d, 1/268dx, 1/268gx, 1/268ix, 1/268b, 1/274l, 1/274jx, 1/275g, 1/275h, 1/277g, 1/281i, 1/281j, 1/281s, 1/281t, 2/67f, 2/286b, 2/286s
5	Wypas owiec i koni huculskich (lub wypas z koszeniem) w celu zachowania roślinności o charakterze pastwiskowym obejmujący siedliska: 1) murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i>), 2) łąki świeże (<i>Arrhenatherion elatioris</i>), 3) górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion</i>)	650 ha	1/180d, 1/180f, 1/181f, 1/181i, 1/181j, 1/181o, 1/181r, 1/182l, 1/182r, 1/183g, 1/183m, 1/184h, 1/184i, 1/184k, 1/184m, 1/185bx, 1/185f, 1/185k, 1/185m, 1/185p 1/185r, 1/185x, 1/188k, 1/188r, 1/213b, 1/213h, 1/217h, 1/217o, 1/217p, 1/217g, 1/242g, 1/245c, 1/245d, 1/245h, 1/245i, 1/245j, 1/245k, 1/246b, 1/246d, 1/246f, 1/257l, 1/257f, 1/259a, 1/259b, 1/261a, 1/261k, 1/263d, 1/263j, 1/264g, 1/264h, 1/264j, 1/264m, 2/1g, 2/1i, 2/1l, 2/1p, 2/1o, 2/24k, 2/24i, 2/67o, 2/67p, 2/70f, 2/70i, 2/70g, 2/70j, 2/84b, 2/84k, 2/85b, 2/85f, 2/85j, 2/85l, 2/85n, 2/85o, 2/85p, 2/86b, 2/87a, 2/87b, 2/87g, 2/88b, 2/89a, 2/89b, 2/90a, 2/90b, 2/90c, 2/90d, 2/90g, 2/90i, 2/90f, 2/172f, 2/173d, 2/173, 2/280a, 2/280b, 2/280k, 2/280j, 2/280f, 2/280h, 2/280i, 2/280n, 2/280t, 2/280w, 2/280z, 2/280ax, 2/280cx, 2/280gx, 2/280hx, 2/281c, 2/281g, 2/281m, 2/285c, 2/285f, 2/287c, 2/288b, 2/288i, 2/290n, 2/290jx, 2/290gx, 2/291d, 2/291f, 2/291m, 2/282a
6	Ekstensywne nawożenie łąk obornikiem	35 ha, maksymalna dawka na 1 ha 8 ton	1/180d, 1/180f, 1/187f, 1/187h, 1/181l, 1/181o, 1/182l, 1/182o, 1/183g, 1/185r, 1/185f, 1/185m, 1/213h, 1/217h, 1/217t, 1/134o, 1/134f, 1/133b, 1/132l
7	Zwalczanie barszczu kaukaskiego (<i>Heracleum mantegazzianum</i>) przez wykopywanie z szyć korzeniową (od wczesnej wiosny)	1,25 ha	1/257l, 1/257f, 1/258i, 1/258j, 1/258m, 1/259b, 1/259h, 1/261b, 1/264a, 1/264h, 1/264g
8	Usunięcie rdostowca (<i>Reynoutria sp.</i>) przez wykopywanie z szyć korzeniową - od wczesnej wiosny	0,25 ha	2/172h
9	Utrzymanie pasów przeciwpożarowych na	16,2 ha	1/247j, 1/247h, 1/247k, 1/248z,

	granicy między ekosystemami nieleśnymi Parku, a drzewostanami świerkowymi Nadleśnictwa Stuposiany przez mechaniczne wykaszanie łąk z jednoczesnym uprzęciem biomasy		1/249l, 1/253i, 1/253l, 1/253m, 1/253o, 1/253s, 1/253t, 1/254x, 1/255r, 1/264h, 1/264m, 1/266d, 1/267ix, 1/270a, 1/270d, 1/271g, 1/271s, 1/279g, 1/282l, 1/282n
10	<p>Eksperymentalne, punktowe zasilanie populacji naturalnych przez wprowadzanie osobników z hodowli prowadzonej w formie ochrony <i>ex situ</i>:</p> <p>1) rosziczka okrągłolistna (<i>Drosera rotundifolia</i>),</p> <p>2) turzycza skąpokwiatowa (<i>Carex pauciflora</i>),</p> <p>3) kosaciec syberyjski (<i>Iris sibirica</i>),</p> <p>4) mieczyk dachówkowaty (<i>Gladiolus imbricatus</i>),</p> <p>5) pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>)</p>	<p>13 stanowisk na powierzchni 11 arów:</p> <p>2 stanowiska</p> <p>1 stanowisko</p> <p>10 stanowisk</p> <p>10 stanowisk</p> <p>10 stanowisk</p>	Obszar Parku
11	Usunięcie pozostałości wyciągu narciarskiego i rekultywacja terenu	1 sztuka	Obwód Ochronny Ustrzyki Górne
12	Usunięcie drzew i krzewów zapobiegające sukcesji wtórnej	1,45 ha	1/132d, 1/135k, 1/135n, 1/135m, 1/182cx, 1/264g, 1/264h
13	Naprawa i utwardzenie dojazdu do łąk kośnych	5 odcinków	1/180d, 1/180f, 1/183n, 1/185bx, 1/186f

C. W ekosystemach wodnych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
<p>1. Kontrola funkcjonowania i bieżące naprawy systemu zastawek na dawnych rowach melioracyjnych oraz na potokach w dolinie Wołosatego i w dolinie górnego Sanu.</p> <p>2. Kontrola rozlewisk tworzonych przez bobry (<i>Castor fiber</i>)</p>	300 sztuk	Obwody ochronne – Tarnawa, Wołosate

D. Ochrona przyrody nieożywionej i gleb

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Wykonanie wysokich barier ochronnych, zabezpieczających teren przyległy do szlaków turystycznych przed nadmiernym wydeptywaniem wraz z rozbiórką starych barier	450 m	Pieszne szlaki turystyczne
2	Montaż niskich barier ochronnych zabezpieczających przed wydeptywaniem roślinności i inicjowaniem procesów erozyjnych wraz z rozbiórką fragmentów starych barier	2 790 m	Pieszne szlaki turystyczne

3	Usunięcie siatek ochronnych zabezpieczających przed wydeptywaniem roślinności i stwarzających możliwości jej spontanicznej regeneracji w miejscach, w których proces regeneracji uznano za zakończony	100 m	Pieszne szlaki turystyczne
4	Wykonanie drewniano-kamiennych zabezpieczeń (progów przeciwerozyjnych) w celu ograniczenia erozji podłoża szlaków turystycznych	3 960 m	Pieszne szlaki turystyczne
5	1. Wykonanie i montaż schodków kamiennych w celu ograniczenia erozji podłoża szlaku turystycznego. 2. Uzupelnienie braków w istniejących ciągach schodków	260 sztuk	Pieszne szlaki turystyczne
6	Stabilizacja ruchomych kamieni na szlaku w celu ograniczenia erozji podłoża szlaku turystycznego	0,01 ha	Pieszne szlaki turystyczne
7	Wymiana drewnianych nawierzchni (pomostów) służących ograniczeniu zjawisk erozyjnych	500 m	Pieszne szlaki turystyczne i ścieżki przyrodnicze
8	Wyłożenie płyt kamiennych w terenie podmokłym wzdłuż szlaku turystycznego	10 m	Pieszne szlaki turystyczne
9	Założenie odcinka szlaku podlegającego regeneracji gałęziami	30 m	Pieszne szlaki turystyczne
10	Zasypanie zerodowanego szlaku kamieniami	19 m	Pieszne szlaki turystyczne
11	Systematyczne oczyszczanie drenów	300 sztuk	Pieszne szlaki turystyczne i ścieżki przyrodnicze
12	Systematyczne sprzątanie odpadów pozostawianych przez turystów wzdłuż pieszych szlaków turystycznych	140 ha (na długości 140 km)	Pieszne szlaki turystyczne i ścieżki przyrodnicze

E. Inne według specyfikacji Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona populacji bobra (<i>Castor fiber</i>) - nasadzenia wierzbowe (wierzba krucha) w celu zapewnienia bazy pokarmowej	0,6 ha	1/255j, 1/277g
2	Ochrona populacji bobra (<i>Castor fiber</i>) - monitoring populacji na wybranych stanowiskach w Parku	30 stanowisk	Osada, Górny San, Moczarnie, Tarnawa, Wołosate
3	Ochrona ptaków - nasadzenia drzewek w formie niewielkich kęp w celu wzbogacenia bazy pokarmowej	120 sztuk	1/95b, 1/261b, 1/252d
4	Ochrona płazów: 1) ograniczenie śmiertelności płazów na drogach przez montaż płotków wzdłuż dróg oraz nadzór, 2) ocena stanu populacji	0,3 km	1/132, 1/185, 1/217
5	Ochrona płazów i bezkręgowców wodnych: 1) pogłębianie i oczyszczanie oczek wodnych z osadów, 2) usunięcie nadmiaru roślinności	9 sztuk	1/95a, 1/256, 1/259a, 1/261a, 2/86b, 2/171h
6	Ochrona płazów i bezkręgowców wodnych - zabezpieczenie oczek wodnych znajdujących się w strefie wypasu przez grodzenie pastuchem elektrycznym	6 sztuk	1. Brzegi Górne, 2/86b. 2. Wołosate, 1/181k,m,p

7	Ograniczanie nielegalnego połowu ryb - nadzór w okresie niskiego stanu wód od lipca do października	112 km	System rzeczny na terenie Parku, rzeki i potoki - Rzeczyca, Górna Solinka, Nasiczniański, Wołosaty, Wołosatka, Halicz, San
8	Ochrona ryb: 1) nadzór nad tarliskami od października do grudnia, 2) ocena stanu populacji	112 km	
9	Zabezpieczenie stanowisk cennych gatunków bezkręgowców - nadzór nad stanowiskami opisowymi (miejscami typowymi - <i>loci typici</i>)	17 stanowisk	Obszar Parku
10	1. Koszenia zapobiegające zarastaniu stanowisk rzadkich bezkręgowców (<i>Hymenoptera</i> , <i>Coleoptera</i> , <i>Lepidoptera</i>). 2. Ocena występowania rzadkich gatunków motyli dziennych <i>Rhopalocera</i> - monitoring skuteczności zabiegu koszenia	0,4 ha	Brzegi Górne, Wołosate, 1/183a, 1/184a, b
11	Monitoring i ocena występowania ważek <i>Odonata</i> w pobliżu oczek wodnych w celu aktualizacji listy gatunków występujących w Parku	20 stanowisk	Obszar Parku
12	Monitoring rzadkich i chronionych gatunków chrząszczy <i>Coleoptera</i> oraz gatunków ujętych w załączniku nr 2 do dyrektywy Rady z 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r., w szczególności gatunków: 1) nadobnicy alpejskiej (<i>Rosalia alpina</i>), 2) zgniotka cynobrowego (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), 3) ponurka Sznajdera (<i>Boros Schneideri</i>), 4) zagłębka bruzdkowanego (<i>Rhysodes sulcatus</i>), 5) wynurta (<i>Ceruchus chrysomelinus</i>), 6) biegacza urozmaiconego (<i>Carabus variolosus</i>), 7) biegacza Zawadzkiego (<i>Carabus zawadzki</i>)	10 stanowisk	Obszar Parku
13	Monitoring gatunków płazów będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (kumak górski (<i>Bombina variegata</i>), traszka karpacka (<i>Triturus montandoni</i>), traszka grzebieniasta (<i>Triturus cristatus</i>)) w oczkach wodnych na obszarze Parku	3 gatunki	Obszar Parku
14	Budowa małych elementów infrastruktury na terenach historycznej zabudowy	3 sztuki	Cembrowina przy studni wraz z żurawiem, model nieistniejącego dworu, ławostoły – ruiny dworu w Siankach
15	Budowa tablic informacyjnych z panoramami krajobrazowymi na Przełęczy Wyżniańskiej	2 sztuki	Przełęcz Wyżniańska
16	Budowa tablic informacyjnych	2 sztuki	Przy ruinach dworu w Siankach i Berehach G.
17	Uzupełnienie oznakowania odcinka ścieżki spacerowej Tarnawa Niżna-Dźwiniacz	1,05 km	1/267a, 1/267b
18	Poprawa oznakowania szlaków rowerowych i konnych w obszarze Parku	155 km	Ciąg szlaków rowerowych i konnych
19	Zabezpieczenie środkami do konserwacji drewna wiat (deszczochronów) przy szlakach pieszych i wiat typu brogowego na parkingach, konstrukcji drewnianych pod tablice informacyjne	61 sztuk	Przy pieszych szlakach turystycznych i parkingach
20	Zabezpieczenie ławostołów środkami do konserwacji drewna	20 sztuk	Przy pieszych szlakach turystycznych i

			parkingach
21	1. Konserwacja urządzeń turystycznych: 1) znaki, 2) słupki, 3) tablice, 4) drogowaskazy. 2. Oznakowanie ścieżek przyrodniczych systematyczne usuwanie braków	140 km	Pieszne szlaki turystyczne i ścieżki przyrodnicze
22	Utrzymanie drożności ścieżek przyrodniczych i spacerowych przez ich koszenie oraz usuwanie odrastających drzew i krzewów	4 sztuki	1. Ścieżka przyrodnicza w dolinie górnego Sanu. 2. Ścieżka przyrodnicza w Brzegach Górnych. 3. Ścieżka przyrodnicza Ustrzyki Górne–Wołosate. 4. Ścieżka spacerowa Tarnawa–Dźwiniacz
23	Udrożnienie szlaków konnych przez: 1) utrzymywanie ich przejezdności, 2) stałą kontrolę oznakowań, 3) usuwanie wiatrołomów, zakrzaczeń, 4) koszenie tras	81 km	Szlaki konne w granicach Parku
24	Wykonanie zabezpieczeń wokół dawnych studni	12 sztuk	Obwody ochronne Parku
25	Utrzymanie otoczenia (koszenie, odkrzaczanie, porządkowanie) obiektów turystycznych (parkingi, wiaty) oraz terenów zielonych w osiedlach na terenie Parku	30 ha	Obwody ochronne Parku
26	Utrzymywanie i systematyczne odnawianie oznakowania granic Parku	202 km, według potrzeb	Granica Parku
27	Konserwacja obiektów kulturowych (ruiny dawnych zabudowań, krzyże i kapliczki przydrożne, kaplice i nagrobki cmentarne)	10 sztuk	Obwody ochronne Parku
28	Likwidacja obiektu po dawnym hoteliku „Pod Tarnicą” w Wołosatem jako stwarzającego zagrożenie bezpieczeństwa oraz elementu dysharmonizującego krajobraz	1 sztuka	Wołosate, 1/182s
29	Zagospodarowanie terenu przy Terenowej Stacji Edukacji Ekologicznej w Wołosatem (ogródek dydaktyczny i elementy małej architektury)	1 sztuka	Wołosate, 1/182w
30	Zagospodarowanie terenu przy parkingu w Wołosatem (plac zabaw ekologicznych dla dzieci)	1 sztuka	Wołosate, 1/182
31	Podjęcie starań o reorganizację ruchu w Wołosatem – wprowadzenie przez zarząd dróg ograniczenia wjazdu powyżej parkingu w Wołosatem	1 sztuka	Wołosate, 1/182w
32	Ustawienie barierki zakazu wjazdu w dolinę potoku Zwór przy granicy pasa drogi publicznej	1 sztuka	2/3d

¹⁾ Oznaczenia obrębów ochronnych, oddziałów i wydziałów podano zgodnie z mapą ewidencyjną Bieszczadzkiego Parku Narodowego, skala 1:10 000 według stanu na dzień 01.01.2010. Mapa znajduje się w siedzibie Dyrekcji Bieszczadzkiego Parku Narodowego w miejscowości Ustrzyki Górne.

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Sposoby ochrony czynnej gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Arnika górską (<i>Arnica montana</i> L.)	Utrzymywanie i zasilanie populacji naturalnych oraz ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach
2	Chaber Kotschyego (<i>Centaurea kotschyana</i> HEUFF. ex W. D. J. KOCH)		
3	Ciemniernik purpurowy (<i>Helleborus purpurascens</i> WALDST. & KIT.)		
4	Czeremcha skalna (<i>Padus petraea</i> TAUSCH)		
5	Driakiew lśniaca (<i>Scabiosa lucida</i> VILL.)		
6	Dzwonek szerokolistny (<i>Campanula latifolia</i> L.)		
7	Goryczka wczesna (<i>Gentianella lutescens</i> (VELEN.) HOLUB subsp. <i>lutescens</i>)		
8	Goryczka wąskolistna (<i>Gentiana pneumonanthe</i> L.)		
9	Goździk kartuzek skalny (<i>Dianthus carthusianorum</i> L. var. <i>saxigenus</i> Schur)		
10	Groszek wschodniokarpacki (<i>Lathyrus laevigatus</i> (WALDST. & KIT.) GREN.)		
11	Lepnica karpacka (<i>Silene dubia</i> HERBICH)		
12	Ostrożeń wschodniokarpacki (<i>Cirsium waldsteinii</i> ROUY)		
13	Ostróżka wyniosła (<i>Delphinium elatum</i> L.)		
14	Pełnik alpejski (<i>Trollius altissimus</i> CRANTZ)		
15	Powojnik alpejski (<i>Clematis alpina</i> (L.) MILL.)		
16	Rdest żyworodny (<i>Polygonum viviparum</i> L.)		

17	Różeniec górski (<i>Rhodiola rosea</i> L.)		
18	Sesleria Bielza (<i>Sesleria bielzii</i> SCHUR)		
19	Tojad bukowiński (tauryjski karłowaty) (<i>Aconitum bucovinense</i> ZAPAL.)		
20	Tojad wschodniokarpacki (<i>Aconitum lasiocarpum</i> (RCHB.) GÁYER)		
21	Zawilec narcyzowy (<i>Anemone narcissifolia</i> L.)		
22	Zerwa kulista (<i>Phyteuma orbiculare</i> L.)		
23	Rosiczka okrągłolistna (<i>Drosera rotundifolia</i> L.)		1. Prowadzenie uprawy eksperymentalnej w Suchych Rzekach.
24	Turzyca skapokwiatowa (<i>Carex pauciflora</i> LIGHTF.)		2. Zasilanie populacji naturalnych przez wprowadzanie osobników z hodowli prowadzonej w formie ochrony ex situ
25	Kosaciec syberyjski (<i>Iris sibirica</i> L.)		
26	Mieczyk dachówkowaty (<i>Gladiolus imbricatus</i> L.)		
27	Pelnik europejski (<i>Trollius europaeus</i> L.)		
28	Dzwonek piłkowany (<i>Campanula serrata</i> (KIT.) Hendrych)		1. Wykaszenie łąk z populacjami dzwonka piłkowanego (<i>Campanula serrata</i> (KIT.) Hendrych). 2. Usuwanie krzewów z powierzchni o intensywnym zarastaniu samosiewem drzew

II. Sposoby ochrony czynnej gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Żubr (<i>Bison bonasus</i>)	Ochrona żubra (<i>Bison bonasus</i>)	Długoterminowy monitoring zmian liczebności populacji, jej struktury wiekowo-płciowej, rozmieszczenia, stanu zdrowotnego i przyczyn śmiertelności osobników
2	1. Jeleń (<i>Cervus elaphus</i>). 2. Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>). 3. Dzik (<i>Sus scrofa</i>)	Ochrona jelenia (<i>Cervus elaphus</i>), sarny (<i>Capreolus capreolus</i>) i dzika (<i>Sus scrofa</i>)	1. Monitoring zagęszczenia zwierząt kopytnych na wyznaczonych transektach w obrębie stałych powierzchni próbnych w celu uchwycenia trendów zmian liczebności populacji i wytypowania miejsc koncentracji zwierząt. 2. Analiza danych monitoringowych oraz uwarunkowań ekologicznych

			<p>(relacje drapieżnik-ofiara, dostępność korytarzy migracyjnych, identyfikacja barier przestrzennych, ocena kierunków i zasięgów migracji, itp.) jako podstawa zarządzania populacją jelenia (<i>Cervus elaphus</i>).</p> <p>3. Współpraca z Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe w zakresie gospodarowania populacją jelenia (<i>Cervus elaphus</i>), sarny (<i>Capreolus capreolus</i>) i dzika (<i>Sus scrofa</i>) w otulinie Parku zmierzająca do optymalizacji zagęszczenia zwierząt kopytnych określonej na podstawie specjalistycznych analiz eksperckich.</p> <p>4. Podjęcie działań zmierzających do wzmocnienia programu monitorowania zwierząt kopytnych</p>
3	Niedźwiedź (<i>Ursus arctos</i>)	Ochrona niedźwiedzia (<i>Ursus arctos</i>)	<p>1. Zapobieganie synantropizacji osobników przez prawidłowe gospodarowanie odpadami.</p> <p>2. Określenie strefy ochrony gawr w okresie rozrodu od 1 listopada do 31 marca w promieniu 500 m.</p> <p>3. Zabezpieczenie bazy pokarmowej przez zachowanie borówczysk, lasków leszczynowych i starych sadów.</p> <p>4. Monitoring w zakresie lokalizacji zwierząt, miejsc gawrowania, liczebności populacji, sposobu użytkowania i wielkości zajmowanych areałów oraz kierunków, zasięgu i częstości migracji (zimowe tropienia, akcje inwentaryzacyjne, stosowanie fotopułapek oraz bezinwazyjnych metod genetycznych).</p> <p>5. Edukacja turystów i społeczności lokalnych nastawiona na promowanie właściwych zachowań w relacji człowiek – zwierzę, w tym w odniesieniu do postępowania z odpadami na obszarze Parku</p>

			oraz poza jego granicami
4	Wilk (<i>Canis lupus</i>)	Ochrona wilka (<i>Canis lupus</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontynuacja monitoringu zmian liczebności watah przebywających na terenie Parku (zimowe tropienia, akcje inwentaryzacyjne, fotopułapki, telemetria oraz metody genetyczne). 2. Wyznaczenie strefy ochrony okresowej w promieniu 500 m od nor w okresie rozrodu, od 1 kwietnia do 15 lipca. 3. Opiniowanie planów łowieckich dla otuliny Parku, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeby utrzymania właściwej liczebności populacji jeleniowatych opartej na konieczności uwzględniania relacji ekologicznych na poziomie drapieżnik-ofiara
5	Ryś (<i>Felis lynx</i>)	Ochrona rysia (<i>Felis lynx</i>)	Monitoring lokalizacji zwierząt na podstawie zimowych tropień, akcji inwentaryzacyjnych, zastosowania fotopułapek oraz zbierania wszelkich informacji o gatunku
6	Żbik (<i>Felis silvestris</i>)	Ochrona żbika (<i>Felis silvestris</i>)	Monitoring lokalizacji zwierząt na podstawie zimowych tropień, akcji inwentaryzacyjnych, zastosowania fotopułapek oraz zbierania wszelkich informacji o gatunku
7	Bóbr (<i>Castor fiber</i>)	Ochrona bobra (<i>Castor fiber</i>)	Wzbogacanie naturalnej bazy żerowej oraz monitoring na stałych powierzchniach w celu określenia wpływu bobra (<i>Castor fiber</i>) na ekosystemy Parku
8	<ol style="list-style-type: none"> 1. Orzeł przedni (<i>Aquila chrysaetos</i>). 2. Orlik krzykliwy (<i>Aquila pomarina</i>). 3. Myszołów (<i>Buteo buteo</i>). 4. Trzmielojad (<i>Pernis apivorus</i>). 5. Pustułka (<i>Falco tinnunculus</i>) 	Ochrona ptaków szponiastych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie terenów otwartych przez wykaszanie i wypas zwierząt gospodarskich w celu zachowania obszarów łowieckich ptaków szponiastych i ich zabezpieczenia przed zarastaniem. 2. Wyznaczanie stref ochronnych wokół gniazd orła przedniego (<i>Aquila chrysaetos</i>) i orlika krzykliwego (<i>Aquila pomarina</i>)
9	<ol style="list-style-type: none"> 1. Puszczyk uralski (<i>Strix uralensis</i>). 2. Puszczyk zwyczajny (<i>Strix aluco</i>). 3. Włochatka (<i>Aegolius funereus</i>). 	Ochrona ptaków	Kształtowanie siedlisk dla gniazdowania przez zachowanie starych drzew z dziuplami

	<p>4. Sóweczka (<i>Glaucidium passerinum</i>).</p> <p>5. Dzięcioł duży (<i>Dendrocopos major</i>).</p> <p>6. Dzięcioł białogrzbiety (<i>Dendrocopos leucotos</i>).</p> <p>7. Dzięcioł trójpalczasty (<i>Picoides tridactylus</i>).</p> <p>8. Krętogłów (<i>Jynx torquilla</i>).</p> <p>9. Kowalik (<i>Sitta europaea</i>)</p>		
10	<p>1. Kumak górski (<i>Bombina variegata</i>).</p> <p>2. Traszka karpacka (<i>Triturus montandoni</i>).</p> <p>3. Traszka góraska (<i>Triturus alpestris</i>).</p> <p>4. Żaba trawna (<i>Rana temporaria</i>)</p>	Ochrona płazów	<p>1. Przeciwdziałanie zwiększonej śmiertelności płazów na drogach publicznych w okresie wiosennej i jesiennej migracji przez montaż płotków ograniczających rozprzestrzenianie się osobników.</p> <p>2. Wnioskowanie o budowę przejść pod drogami w przypadku remontów dróg na obszarze Parku.</p> <p>3. Udrażnianie istniejących przepustów wraz z montażem płotków kierunkowych</p>
11	<p>1. Kumak górski (<i>Bombina variegata</i>).</p> <p>2. Traszka karpacka (<i>Triturus montandoni</i>).</p> <p>3. Traszka góraska (<i>Triturus alpestris</i>).</p> <p>4. Bezkregowce:</p> <p>1) Pływak żółto-brzeżek (<i>Dytiscus marginalis</i>),</p> <p>2) Ważka płaskobrzucha (<i>Libellula depressa</i>),</p> <p>3) Świtezianka dziewica (<i>Calopteryx virgo</i>),</p> <p>4) Płoszczyca szara (<i>Nepa cinerea</i>),</p> <p>5) Pluskolec pospolity (<i>Notonecta glauca</i>)</p>	Ochrona płazów i bezkręgowców wodnych	Zabezpieczenie miejsc rozrodu i bytowania płazów oraz bezkręgowców wodnych przez pogłębianie, oczyszczanie względnie powiększanie istniejących oczek wodnych
12	Pstrąg potokowy (<i>Salmo trutta m. fario</i>)	Ochrona ryb	Ograniczenie nielegalnego połowu pstrąga potokowego (<i>Salmo trutta m. fario</i>) oraz szczególny nadzór w okresie wiosennym (kwiecień, maj), w okresie niskiego stanu wód (lipiec, sierpień, wrzesień, październik) i w okresie tarła (październik, listopad)
13	1. <i>Leptogammus</i>	Ochrona bezkręgowców	1. Nadzór nad stanowiskami

	<p><i>carpaticus</i>¹⁾.</p> <p>2. <i>Hygrobatas conspiciendus</i>¹⁾.</p> <p>3. <i>Siro carpaticus</i>¹⁾</p> <p>4. <i>Lithobius tenebrosus setiger</i>¹⁾.</p> <p>5. <i>Eosentomon carpaticum</i>¹⁾.</p> <p>6. <i>Eosentomon polonicum</i>¹⁾.</p> <p>7. <i>Rhithrogena wolosatkae</i>¹⁾.</p> <p>8. <i>Miramella ebneri carpathica</i>¹⁾.</p> <p>9. <i>Speudotettix montanus</i>¹⁾.</p> <p>10. <i>Xantholinus azuganus trellai</i>¹⁾.</p> <p>11. <i>Aulacidea trapogonis celata</i>¹⁾.</p> <p>12. <i>Melampophylax polonicus</i>¹⁾.</p> <p>13. <i>Trichocera carpathica</i>¹⁾.</p> <p>14. <i>Trichocera kotejai</i>¹⁾.</p> <p>15. <i>Trichocera transversa</i>¹⁾.</p> <p>16. <i>Hilara carpatica</i>¹⁾.</p> <p>17. <i>Phytomyza nowakowskiana</i>¹⁾</p>		<p>opisowymi (miejscami typowymi - <i>loci typici</i>) - 17 stanowisk.</p> <p>2. Ochrona zachowawcza:</p> <p>1) kontrola siedlisk,</p> <p>2) utrzymanie siedlisk typowych dla gatunków</p>
14	Stanowiska gatunków górskich i endemitów wschodniokarpackich	Ochrona bezkręgowców	Nadzór nad skupiskami rzadkich i endemicznych gatunków bezkręgowców oraz monitoring stanowisk w wyznaczonych miejscach wzdłuż szlaków
15	<p>1. <i>Phyllobius scutellaris</i>¹⁾.</p> <p>2. <i>Donus elegans</i>¹⁾.</p> <p>3. <i>Pholicodes pancaucasicus</i>¹⁾</p>	Ochrona rzadkich gatunków bezkręgowców ciepłolubnych	Koszenia zapobiegające zarastaniu fragmentów łąk o charakterze kserotermicznym
16	Koń huculski	Zachowawcza hodowla konia huculskiego - ochrona rzadkiej regionalnej rasy	Zakup paszy treściwej, pozyskanie siana i podściółki (słoma) oraz zakup usług w ramach opieki weterynaryjnej

¹⁾ Brak nazw w języku polskim.

WSKAZANIE OBSZARÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ
I KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	Ochrona ścisła	1. Obręb ochronny 1, oddziały - 1~a, 1a, 1b, 1c, 1d, 2a, 2b, 2c, 2d, 3a, 3b, 4a, 4b, 4c, 4d, 4f, 5~a, 5a, 5b, 5c, 5d, 5f, 6~a, 6a, 6b, 7~a, 7a, 7b, 8a, 8b, 8c, 9a, 9c, 9d, 9f, 9g, 9h, 10a, 10b, 11a, 11b, 12a, 12c, 13~a, 13a, 13b, 14~a, 14a, 15a, 15b, 16a, 16b, 16d, 17a, 17b, 18a, 18b, 18c, 19a, 19b, 19c, 19d, 20a, 20b, 20c, 20d, 20f, 20g, 21a, 21b, 21c, 22a, 22b, 22c, 22d, 23a, 23b, 23c, 23d, 26~a, 26a, 26b, 26c, 26d, 26f, 27~a, 27a, 27b, 27c, 27d, 27f, 27g, 28a, 28b, 28c, 29~a, 29a, 29b, 29c, 29d, 29f, 29g, 29h, 30a, 30b, 30c, 30d, 30f, 30g, 30h, 30i, 30j, 31~a, 31a, 31b, 31c, 32~a, 32a, 32b, 33a, 34a, 35a, 39~a, 39a, 39b, 39c, 40~a, 40a, 40b, 40c, 40d, 41~a, 41a, 41b, 41c, 42a, 42b, 42c, 42d, 43~a, 43a, 43b, 43c, 43d, 43f, 43g, 44~a, 44a, 44b, 45~a, 45a, 45b, 46~a, 46a, 47a, 52a, 52b, 52c, 53a, 53b, 53c, 55~a, 55a, 55b, 55c, 57a, 57b, 57c, 57d, 60a, 60b, 60c, 60d, 60f, 60g, 63a, 63b, 64a, 64b, 65a, 65b, 65c, 66~a, 66a, 66b, 66c, 67~a, 67a, 67b, 67c, 68a, 71~a, 71~b, 71a, 71b, 71c, 72~a, 72a, 72b, 82~a, 82~b, 82a, 82b, 82c, 82d, 91~a, 91~b, 91a, 92~a, 92~b, 92a, 92b, 93~a, 93~b, 93a, 93b, 93c, 93d, 93f, 93g, 94~a, 94~b, 94a, 94b, 94c, 100c, 100d, 101a, 101c, 101d, 101f, 102a, 102b, 102c, 103~a, 103a, 104~a, 104a, 104b, 104c, 105b, 105c, 105d, 106a, 106b, 106c, 107b, 107c, 107d, 108a, 108b, 108c, 108d, 109a, 109b, 109c, 110a, 110b, 110c, 110d, 110f, 111a, 111b, 111c, 111d, 111f, 112a, 112b, 112c, 112d, 112f, 113a, 113b, 113c, 114a, 114b, 115~a, 115a, 115b, 115c, 115d, 116~a, 116a, 116b, 117a, 117b, 118~a, 118a, 119~a, 119a, 119b, 119c, 119d, 120~a, 120~b, 120a, 120b, 120c, 121a, 121b, 122~a, 122~b, 122a, 122b, 122c, 122d, 122f, 122h, 123~a, 123~b, 123a, 123b, 123d, 124a, 125a, 125c, 126~a, 126a, 126b, 126d, 126h, 126i, 127a, 127c, 127f, 127g, 127h, 127i, 127k, 127l, 127m, 128a, 128b, 128c, 128d, 128f, 136a, 136c, 136f, 137b, 137c, 138b, 138c, 139~a, 139a, 139b, 139c, 140~a, 140a, 140b, 140d, 140f, 140g, 140h, 140i, 140j, 141a, 141b, 141c, 141d, 141f, 142a, 142b, 142c, 142d, 142f, 143~a, 143a, 143b, 143c, 143d, 144~a, 144a, 144b, 144c, 144d, 144f, 144g, 144h, 145~a, 145a, 145b, 145c, 145d, 145f, 145g, 145h, 145i, 146~a, 146a, 146b, 146c, 146d, 146f, 146g, 146h, 146i, 146j, 146k, 147~a, 147b, 147c, 147d, 147f, 147g, 147h, 147i, 147j, 147k, 148~a, 148a, 148c, 148d, 148f, 149~a, 149a, 149b, 149c, 149d, 150a, 150c, 150d, 151~a, 151a, 151b, 151c, 151d, 152~a, 152a, 152b, 153~a, 153a, 154~a, 154a, 154b, 154c, 155a, 155b, 155c, 155d, 155f, 155g, 156a, 156b, 156c, 156d, 156f, 156h, 157~a, 157a, 157b, 157d, 158~a, 158a, 158b, 158c, 158f, 159~a, 159~b, 159a, 159b, 159c, 159d, 159f, 159g, 159h, 159i, 159j, 159k, 159l, 160~a, 160~b, 160a, 160b, 161~a, 161~b, 161a, 161b, 161c, 161d, 162b, 163b, 164b, 165~a, 165a, 165b, 165c, 165d, 165f,	20 336,2870

		<p>166a, 166b, 166c, 166d, 167a, 167b, 167d, 167f, 167g, 167h, 167i, 168~a, 168a, 168b, 168c, 168d, 168f, 168h, 168i, 168j, 169~a, 169a, 169b, 169c, 169d, 169f, 169g, 170a, 170b, 170c, 170d, 170f, 170g, 170h, 170i, 171a, 171b, 171c, 171d, 171f, 171g, 171h, 171i, 172a, 172b, 172c, 172d, 172f, 172g, 172h, 173a, 173b, 173c, 174b, 174c, 174d, 174f, 176b, 176c, 177a, 177b, 177c, 177d, 177f, 178~a, 178a, 178b, 178c, 178d, 178f, 179~a, 179a, 179b, 179c, 189~a, 189a, 190~a, 190~b, 190a, 190b, 191~a, 191a, 192~a, 192~b, 192a, 192b, 193~a, 193~b, 193a, 193b, 194~a, 194a, 195~a, 195a, 195b, 196~a, 196~b, 196a, 196b, 196c, 197~a, 197~b, 197a, 197b, 198~a, 198a, 198b, 199~a, 199~b, 199a, 199b, 199c, 200~a, 200~b, 200~c, 200a, 200b, 200c, 201~a, 201~b, 201a, 202~a, 202~b, 202a, 203~a, 203a, 204~a, 204~b, 204a, 204b, 204c, 204d, 204f, 204g, 205~a, 205~b, 205~c, 205a, 205b, 206a, 206b, 206c, 206d, 206f, 206g, 206h, 206i, 206j, 206k, 206l, 206m, 207~a, 207a, 207b, 207c, 207d, 208~a, 208~b, 208a, 208b, 209~a, 209a, 209b, 209c, 209d, 209f, 210~a, 210~b, 210a, 210b, 212~a, 212~b, 212~c, 212a, 212b, 214a, 214b, 214c, 214d, 214f, 215a, 215b, 216~a, 216~b, 216~c, 216a, 216b, 219a, 219b, 219c, 219d, 219f, 219g, 219h, 220~a, 220a, 220b, 221~a, 221~b, 221a, 221b, 221c, 222~a, 222~b, 222a, 222b, 223~a, 223a, 223c, 223d, 223f, 223g, 223h, 223i, 223j, 224~a, 224a, 224b, 225~a, 225a, 225b, 226~a, 226a, 226c, 226d, 226f, 227~a, 227a, 227d, 227f, 228~a, 228a, 229~a, 229c, 229d, 230~a, 230a, 231~a, 231a, 231c, 231d, 231f, 231g, 232~a, 232a, 232c, 232d, 232f, 233~a, 233b, 234a, 234b, 235~a, 235a, 236~a, 236a, 236b, 236d, 236f, 236g, 237a, 237c, 237d, 237g, 237h, 238~a, 238a, 239a, 239b, 239c, 239d, 239f, 240~a, 240a, 240b, 240c, 240d, 240f, 240g, 241a, 241b, 241c, 241d, 242a, 242b, 242c, 242d, 242f, 242h, 243a, 243f, 243g, 244a, 244b, 244d, 244f, 244h, 244i, 244j.</p> <p>2. Obwód ochronny 2, oddziały - 3~a, 3a, 3b, 3d, 3g, 3h, 3i, 4~a, 4a, 4b, 4d, 4g, 4h, 6a, 6b, 8~a, 8a, 8b, 9~a, 9a, 9b, 11a, 11c, 11d, 11f, 11g, 14a, 14c, 15a, 15b, 16b, 16c, 19~a, 19a, 19b, 19c, 19d, 19f, 20a, 20b, 20c, 21a, 21b, 22b, 23~a, 23a, 23b, 23c, 23d, 23f, 23g, 25a, 25b, 25c, 26b, 26c, 27a, 28a, 28b, 28c, 29a, 29b, 30a, 30b, 30c, 31a, 31b, 32a, 32b, 33~a, 33a, 33c, 33d, 33f, 33g, 34~a, 34a, 34c, 34d, 34f, 34g, 35a, 36a, 36b, 36c, 36d, 37b, 37c, 37d, 39b, 39c, 39d, 40~a, 40a, 40b, 40c, 41~a, 41a, 41b, 41c, 42~a, 42a, 42b, 42c, 42d, 43~a, 43a, 43b, 43c, 44a, 44b, 44c, 45a, 45b, 45c, 45d, 45f, 45g, 46~a, 46a, 46b, 46c, 46d, 46f, 47a, 47b, 47c, 48~a, 48a, 48b, 48c, 48d, 48f, 49~a, 49a, 49b, 49c, 51a, 51b, 52~a, 52a, 52b, 52c, 53~a, 53a, 53b, 53c, 53d, 53f, 54a, 54b, 56~a, 56a, 56b, 56c, 58a, 58b, 58c, 58d, 58f, 59~a, 59a, 59b, 59c, 59d, 59f, 60~a, 60a, 60c, 60d, 60f, 60g, 61~a, 61a, 61b, 61c, 61d, 61f, 62~a, 62a, 62b, 62c, 62d, 63~a, 63a, 63b, 63c, 63d, 63f, 63g, 63h, 64a, 65b, 65d, 68a, 68b, 69~a, 69a, 69c, 69d, 69f, 69g, 71~a, 71~b, 71a, 71b, 71c, 71d, 71f, 71g, 71h, 71i, 71j, 71k, 71l, 72~a, 72~b, 72a, 72b, 72c, 72d, 72f, 72g, 73~a, 73a, 73b, 73c, 74a, 74b, 75~a, 75a, 75b, 75c, 75d, 76~a, 76a, 76b, 76c, 76d, 76f, 76g, 76h, 76i, 77~a, 77a, 77b, 77c, 77d, 78a, 78b, 78c, 78d, 79a, 79b, 79c, 79d, 79f, 80~a, 80a, 80b, 80c, 80d, 80f, 81a, 81b, 81c, 81d, 81f,</p>	
--	--	---	--

	<p>91~a, 91a, 91b, 91d, 91f, 91g, 91h, 91i, 91j, 92~a, 92a, 92b, 92c, 92d, 92f, 92g, 92h, 93~a, 93a, 93b, 93c, 93d, 93f, 94~a, 94a, 94b, 94c, 94d, 94f, 94g, 95~a, 95a, 95b, 95c, 95d, 95f, 95g, 96a, 96b, 96c, 96d, 97~a, 97a, 97b, 97c, 97d, 98~a, 98a, 98b, 99~a, 99a, 100~a, 100a, 100b, 100c, 101a, 101b, 101c, 101d, 101f, 102~a, 102a, 102b, 102c, 102d, 102f, 103~a, 103a, 104~a, 104a, 104b, 104c, 104d, 104f, 106~a, 106a, 106b, 106c, 106d, 108~a, 108a, 108b, 108c, 108d, 109a, 110a, 110b, 110c, 110d, 111~a, 111~c, 111a, 111b, 111c, 111d, 111f, 111g, 111h, 112~a, 112a, 112b, 112c, 112d, 113~a, 113a, 113b, 113c, 113d, 113f, 114~a, 114a, 114b, 114c, 115~a, 115a, 115b, 115c, 116a, 116b, 116c, 117~a, 117~b, 117a, 117b, 117c, 117d, 118a, 118b, 118c, 118d, 119~b, 119a, 119b, 119c, 119d, 119f, 120~a, 120a, 120c, 120d, 120f, 120g, 120h, 120i, 121a, 121b, 121c, 121d, 122a, 122c, 122d, 122f, 122h, 122i, 123~a, 123a, 123b, 123c, 123d, 124~a, 124a, 124c, 124d, 124f, 124g, 124i, 128~a, 128~b, 128a, 129~a, 129~b, 129a, 129b, 130~a, 130~b, 130a, 131~a, 131a, 131b, 132a, 132c, 132f, 132g, 132h, 133a, 133b, 133c, 134a, 134b, 134c, 134d, 135a, 136~a, 136a, 136b, 136c, 137~a, 137a, 137b, 138a, 138b, 139~a, 139a, 139b, 139c, 139d, 139f, 139g, 140~a, 140a, 140b, 140c, 140d, 140f, 140g, 141~a, 141a, 141b, 141c, 141d, 142~a, 142~b, 142a, 142b, 142c, 142d, 142f, 142g, 142h, 143a, 143b, 143c, 144~a, 144a, 144b, 145~a, 145a, 145b, 145c, 145d, 145f, 145g, 145h, 145i, 146a, 146b, 146c, 146f, 147a, 147c, 148a, 149~a, 149a, 149b, 150a, 150b, 151a, 151b, 152a, 153a, 153b, 154a, 154b, 155~a, 155a, 155b, 156~a, 156a, 156b, 156d, 156f, 156g, 156h, 156i, 157~a, 157a, 157b, 157d, 157f, 157g, 158~a, 158a, 158b, 158c, 158d, 158g, 159~a, 159a, 159b, 159c, 159f, 159g, 160a, 160c, 160d, 160f, 160g, 160h, 160i, 160j, 161b, 161c, 162a, 162b, 162d, 162f, 163~a, 163a, 164a, 164b, 164c, 164d, 164g, 164h, 165~a, 165a, 165b, 165c, 165f, 175a, 175c, 175g, 176~a, 176a, 176b, 177a, 177b, 177c, 177d, 179~a, 179a, 179b, 183~a, 183a, 183b, 183c, 183d, 184~a, 184a, 184b, 186b, 186c, 186f, 186g, 186h, 187~a, 187a, 187b, 187c, 187d, 187g, 187h, 187i, 187k, 189b, 189c, 190a, 190c, 190d, 190f, 190g, 190h, 190i, 190k, 190l, 190m, 190n, 190o, 192a, 192b, 192c, 195~a, 195a, 195b, 195c, 197a, 197b, 197d, 203b, 203c, 203d, 203f, 203h, 203i, 204~a, 204a, 205~a, 205a, 205b, 205d, 205f, 211~a, 211~b, 211a, 211b, 211c, 211g, 211i, 211j, 212~a, 212a, 212c, 212d, 212f, 212g, 212h, 213~a, 213b, 213c, 213d, 213f, 213g, 214~a, 214a, 214b, 214c, 214d, 215a, 215b, 216a, 217b, 217c, 217d, 217f, 217g, 217h, 218~a, 218b, 218c, 219~a, 219a, 219b, 220~a, 220a, 220b, 221~a, 221b, 221c, 221d, 222a, 223~a, 223a, 224~a, 224a, 225~a, 225b, 225c, 225d, 226~a, 226~b, 226a, 226b, 226c, 227~a, 227b, 227c, 228~a, 228b, 228c, 228f, 229~a, 229a, 229b, 230~a, 230a, 230b, 230c, 230d, 231~a, 231~b, 231c, 231d, 231f, 231g, 231h, 232~a, 232d, 232f, 232g, 232h, 232i, 233~a, 233~b, 233f, 233g, 233h, 233i, 234~a, 234~b, 234d, 234f, 234g, 234h, 234i, 234j, 235~a, 235c, 236~a, 236a, 236b, 236c, 237~a, 237a, 237b, 237c, 237d, 238~a, 238a, 238b, 238c, 238d, 239~a, 239a, 239b, 239c, 239d, 240~a, 240a, 240b, 240c, 240d, 241~a, 241a, 241b, 242~a, 242a, 242b, 242c, 243~a, 243a, 243b, 243c, 243d, 243f, 244~a, 244a, 244b, 245~a, 245a, 245b, 246~a,</p>	
--	--	--

		246a, 246b, 246c, 246d, 246f, 246g, 247~a, 247a, 247b, 248~a, 248a, 248b, 249~a, 249a, 249b, 250~a, 250a, 250b, 250c, 251~a, 251~b, 251a, 251b, 251c, 251d, 251f, 251g, 251h, 251i, 251j, 251k, 252~a, 252~b, 252a, 252b, 252c, 252d, 253~a, 253~b, 253a, 254~a, 254a, 254b, 255~a, 255~b, 255a, 255b, 255c, 256~a, 256~b, 256a, 256b, 257~a, 257~b, 257a, 257b, 257c, 257d, 257f, 257g, 258~a, 258a, 258b, 259~a, 259a, 259b, 259c, 259d, 259f, 259g, 260~a, 260a, 260b, 260c, 260d, 261~a, 261~b, 261a, 262~a, 262a, 263~a, 263a, 264~a, 264a, 264b, 264c, 265~a, 265a, 265b, 266a, 266b, 266c, 266d, 266f, 267~a, 267a, 267b, 267c, 267d, 267f, 267g, 267h, 268a, 268b, 268c, 268d, 268f, 269a, 269b, 269c, 269d, 269f, 270~a, 270~b, 270a, 270b, 270c, 270d, 270f, 271~a, 271a, 271b, 272~a, 272~b, 272a, 273a, 274~a, 274a, 274b, 275~a, 275a, 276~a, 276~b, 276a, 277~a, 277a, 277b, 278~a, 278a, 278b, 278d	
2	Ochrona czynna	1. Obręb ochronny 1, oddziały - 1f, 2f, 3c, 9b, 9i, 12b, 16c, 16f, 16g, 17c, 17d, 17f, 17g, 22f, 24~a, 24a, 24b, 24c, 24d, 25~a, 25~b, 25a, 25b, 25c, 25d, 25f, 25g, 34b, 35b, 36~a, 36a, 36b, 36c, 36d, 36f, 36g, 36h, 36i, 37a, 37b, 37c, 38a, 38b, 47b, 47c, 47d, 47f, 47g, 47h, 47i, 48~a, 48a, 48b, 48c, 48d, 48f, 48g, 48h, 48i, 49~a, 49a, 49b, 49c, 50~a, 50a, 50b, 50c, 50d, 50f, 50g, 51a, 51b, 51c, 54~a, 54a, 54b, 54c, 54d, 56a, 56b, 56c, 56d, 56f, 56g, 56h, 56i, 56j, 56k, 58a, 58b, 58c, 58d, 58f, 58g, 59a, 59b, 59c, 59d, 59f, 59g, 59h, 59i, 61a, 61b, 61c, 61d, 61f, 61g, 61h, 61i, 61j, 62a, 62b, 69~a, 69a, 69b, 69c, 69d, 69f, 69g, 69h, 69i, 70~a, 70a, 70b, 70c, 70d, 73~a, 73a, 73b, 73c, 73d, 74a, 74b, 74c, 74d, 74f, 74g, 74h, 74i, 74j, 75~a, 75~b, 75a, 75b, 75c, 75d, 75f, 76~a, 76~b, 76a, 76b, 76c, 76d, 76f, 77~a, 77~b, 77a, 77b, 78~a, 78~b, 78~c, 78a, 78b, 78c, 78d, 78f, 78g, 78h, 78i, 79a, 79b, 79c, 79d, 80a, 80b, 80c, 81a, 81b, 81c, 83~a, 83a, 83b, 83c, 83d, 83f, 83g, 83h, 84~a, 84~b, 84a, 84b, 84c, 85~a, 85~b, 85a, 85b, 85c, 85d, 85f, 85g, 86a, 86b, 87a, 87b, 87c, 87d, 87f, 87g, 88~a, 88~b, 88a, 88b, 88c, 89~a, 89a, 89b, 89c, 90~a, 90a, 90b, 90c, 93h, 95a, 95b, 95c, 96~a, 96a, 96b, 96c, 96d, 96f, 96g, 97~a, 97~b, 97a, 97b, 97c, 97d, 97f, 97g, 97h, 97i, 97j, 97k, 98a, 98b, 98c, 98d, 99~a, 99a, 99b, 99c, 99d, 100a, 100b, 101b, 103b, 105a, 106d, 107a, 122g, 123c, 124b, 125b, 126c, 126f, 126g, 127b, 127d, 127j, 129~a, 129~b, 129a, 129b, 129c, 129d, 129f, 129g, 129h, 129i, 129j, 129k, 129l, 129m, 130~a, 130~b, 130a, 130b, 130c, 131a, 131b, 131c, 131d, 132~a, 132a, 132ax, 132b, 132bx, 132c, 132cx, 132d, 132dx, 132f, 132fx, 132g, 132h, 132i, 132j, 132k, 132l, 132m, 132n, 132o, 132p, 132s, 132t, 132x, 132y, 132z, 133~a, 133~b, 133a, 133b, 133c, 133d, 133f, 133g, 133h, 133i, 133j, 133k, 133l, 133m, 133r, 133w, 134~a, 134~b, 134a, 134b, 134c, 134d, 134f, 134g, 134h, 134i, 134j, 134k, 134l, 134m, 134n, 134o, 135a, 135b, 135c, 135d, 135g, 135h, 135i, 135j, 135k, 135l, 135m, 135n, 136b, 136d, 136g, 136h, 136i, 137a, 137d, 137f, 138a, 140~b, 140c, 147~b, 147a, 148~b, 148b, 150b, 150f, 156~a, 156g, 157~b, 157c, 158~b, 158d, 162a, 163a, 163c, 164a, 167c, 167j, 168g, 174a, 175a, 175b, 175c, 176a, 176d, 180~a, 180a, 180b, 180c, 180d, 180f, 180g, 180h, 180i, 180j, 180k, 180l, 180m, 181a, 181ax, 181b, 181bx, 181c, 181cx, 181d, 181f, 181g, 181h, 181i, 181j, 181k, 181l, 181m, 181n,	8 784,9586

	<p>181o, 181p, 181r, 181s, 181t, 181w, 181x, 181y, 181z, 182~a, 182~b, 182a, 182ax, 182b, 182bx, 182c, 182cx, 182d, 182dx, 182f, 182g, 182h, 182i, 182j, 182k, 182l, 182m, 182n, 182o, 182p, 182r, 182s, 182t, 182w, 182x, 182y, 183~a, 183a, 183b, 183c, 183d, 183f, 183g, 183h, 183i, 183j, 183l, 183m, 183n, 184~a, 184a, 184b, 184c, 184d, 184f, 184g, 184h, 184i, 184j, 184k, 184m, 184n, 184o, 185~a, 185a, 185ax, 185b, 185bx, 185c, 185cx, 185d, 185dx, 185f, 185fx, 185g, 185h, 185i, 185j, 185k, 185l, 185m, 185n, 185o, 185p, 185r, 185s, 185t, 185w, 185y, 185z, 186~a, 186a, 186b, 186c, 186d, 186f, 186g, 186h, 186i, 186j, 186k, 186l, 186m, 186n, 187~a, 187~b, 187a, 187b, 187c, 187d, 187f, 187g, 187h, 187i, 187j, 187k, 187l, 187m, 187n, 187o, 187p, 187r, 188~a, 188a, 188b, 188c, 188d, 188f, 188g, 188h, 188i, 188j, 188k, 188l, 188m, 188n, 188o, 188p, 188r, 188s, 188t, 211~a, 211a, 211b, 211c, 211d, 211f, 211g, 211h, 211i, 211j, 211k, 211l, 213b, 213c, 213d, 213f, 213g, 213h, 217~a, 217a, 217b, 217c, 217d, 217f, 217g, 217h, 217hx, 217i, 217ix, 217j, 217k, 217l, 217m, 217n, 217o, 217p, 217r, 217s, 217t, 217w, 218~a, 218a, 218b, 218c, 218d, 218f, 218g, 223b, 226b, 227c, 229a, 229b, 231b, 231h, 232b, 233a, 236c, 237b, 237f, 239g, 242g, 243b, 243c, 243d, 243h, 244c, 244g, 245a, 245b, 245c, 245d, 245f, 245g, 245h, 245i, 245j, 245k, 245l, 246a, 246b, 246c, 246d, 246f, 246g, 246h, 246i, 246j, 247~a, 247a, 247b, 247c, 247d, 247f, 247g, 247h, 247i, 247j, 247k, 248a, 248b, 248c, 248d, 248f, 248g, 248h, 248i, 248j, 248k, 248l, 248m, 248n, 248o, 248p, 248r, 248s, 248t, 248w, 248x, 248y, 248z, 249a, 249b, 249c, 249d, 249f, 249g, 249h, 249i, 249j, 249k, 249l, 249m, 249n, 249o, 249p, 249r, 249s, 250a, 250ax, 250b, 250bx, 250c, 250cx, 250d, 250dx, 250f, 250fx, 250g, 250gx, 250h, 250hx, 250i, 250ix, 250j, 250k, 250l, 250m, 250n, 250o, 250p, 250r, 250s, 250t, 250w, 250x, 250y, 250z, 251a, 251b, 251c, 251d, 251f, 251g, 251h, 251i, 251j, 251k, 251l, 251m, 251n, 251o, 251p, 251r, 251s, 252b, 252c, 252d, 252f, 252g, 252h, 252i, 252j, 252k, 252l, 252m, 252n, 252o, 252p, 252r, 252s, 252t, 252w, 252x, 252y, 252z, 253a, 253b, 253c, 253f, 253g, 253h, 253i, 253j, 253k, 253l, 253m, 253n, 253o, 253p, 253r, 253s, 253t, 253w, 254a, 254b, 254c, 254d, 254g, 254h, 254i, 254j, 254k, 254l, 254m, 254n, 254o, 254p, 254r, 254s, 254t, 254w, 254x, 255a, 255ax, 255b, 255c, 255d, 255f, 255h, 255i, 255j, 255k, 255l, 255m, 255n, 255o, 255p, 255r, 255s, 255t, 255w, 255x, 255y, 255z, 256a, 256ax, 256b, 256bx, 256c, 256cx, 256d, 256dx, 256f, 256fx, 256g, 256gx, 256h, 256hx, 256i, 256ix, 256j, 256jx, 256kx, 256l, 256lx, 256m, 256n, 256o, 256p, 256s, 256t, 256w, 256x, 256y, 256z, 257a, 257b, 257c, 257d, 257f, 257g, 257h, 257i, 257j, 257k, 257l, 258a, 258b, 258c, 258d, 258f, 258g, 258h, 258i, 258j, 258k, 258l, 258m, 259a, 259b, 259c, 259d, 259f, 259g, 260a, 261a, 261b, 261c, 261d, 261f, 261g, 261i, 261k, 262a, 262b, 262c, 262d, 262f, 262g, 262h, 262i, 262j, 262k, 262l, 263a, 263b, 263c, 263d, 263f, 263g, 263h, 263i, 263j, 263k, 263l, 263m, 263n, 263o, 264a, 264b, 264c, 264d, 264f, 264g, 264h, 264i, 264j, 264k, 264l, 264m, 264n, 264o, 264p, 265a, 265b, 265c, 265d, 265f, 265g, 265h, 265i, 265j, 265k, 265l, 265m, 265n, 265o, 265p, 266a, 266b, 266c, 266d, 266f, 266g,</p>	
--	--	--

		<p>266h, 266i, 266j, 266k, 266l, 266m, 266n, 266o, 266p, 266r, 266s, 266t, 266w, 266x, 266y, 266z, 267a, 267ax, 267b, 267bx, 267c, 267cx, 267d, 267dx, 267f, 267fx, 267g, 267gx, 267h, 267hx, 267i, 267ix, 267j, 267jx, 267k, 267kx, 267l, 267m, 267n, 267o, 267p, 267r, 267s, 267t, 267w, 267x, 267y, 267z, 268a, 268ax, 268b, 268bx, 268c, 268cx, 268d, 268dx, 268f, 268fx, 268g, 268gx, 268h, 268hx, 268i, 268ix, 268j, 268k, 268l, 268m, 268n, 268o, 268p, 268r, 268s, 268t, 268w, 268x, 268y, 268z, 269a, 269b, 269c, 269d, 269f, 269g, 269h, 269i, 269j, 269k, 269l, 269m, 269n, 269o, 269p, 269r, 270a, 270b, 270c, 270d, 270f, 270g, 270h, 270i, 270j, 271a, 271b, 271c, 271d, 271f, 271g, 271h, 271i, 271j, 271k, 271l, 271m, 271n, 271o, 271p, 271r, 271s, 271t, 272~a, 272a, 272b, 272c, 272d, 272f, 272g, 272h, 272i, 272j, 272k, 272l, 273a, 273ax, 273b, 273bx, 273c, 273d, 273f, 273g, 273h, 273i, 273j, 273k, 273l, 273m, 273n, 273o, 273p, 273r, 273s, 273t, 273w, 273x, 273y, 273z, 274a, 274ax, 274b, 274bx, 274c, 274cx, 274d, 274dx, 274f, 274fx, 274g, 274gx, 274h, 274hx, 274i, 274ix, 274j, 274jx, 274k, 274kx, 274l, 274m, 274n, 274o, 274p, 274r, 274s, 274t, 274w, 274x, 274y, 274z, 275a, 275b, 275c, 275d, 275f, 275g, 275h, 275i, 275j, 275k, 275l, 275m, 275n, 275o, 275p, 275r, 275s, 275t, 275w, 276a, 276b, 276c, 276d, 276f, 276g, 276h, 276i, 276j, 276k, 276l, 276m, 276n, 276o, 276p, 276r, 276s, 277a, 277b, 277c, 277d, 277f, 277g, 278a, 278b, 278c, 278d, 278f, 278g, 278h, 278i, 278j, 278k, 279a, 279b, 279c, 279d, 279f, 279g, 279h, 279i, 279j, 279k, 279l, 279m, 279n, 279o, 280a, 280b, 280c, 280d, 280f, 280g, 281a, 281b, 281c, 281d, 281f, 281g, 281h, 281i, 281j, 281k, 281l, 281m, 281n, 281o, 281p, 281r, 281s, 281t, 282a, 282b, 282c, 282d, 282f, 282g, 282h, 282i, 282j, 282k, 282l, 282m, 282n.</p> <p>2. Obręb ochronny 2, oddziały - 1~a, 1a, 1ax, 1b, 1bx, 1c, 1cx, 1d, 1dx, 1fx, 1g, 1h, 1i, 1j, 1k, 1l, 1m, 1n, 1o, 1p, 1r, 1s, 1t, 1w, 1x, 1y, 1z, 2a, 2b, 2c, 2d, 2f, 2g, 3c, 4c, 5~a, 5a, 5c, 5d, 5f, 5g, 5h, 5i, 5j, 7~a, 7a, 7b, 7c, 7d, 7f, 10a, 10b, 10c, 10d, 10f, 10g, 11b, 12a, 12b, 12c, 12d, 12f, 12g, 12h, 12i, 13a, 13b, 13c, 13d, 13f, 13g, 14b, 16a, 17a, 18~a, 18a, 18b, 18c, 22a, 24a, 24b, 24c, 24d, 24f, 24g, 24h, 24i, 24j, 24k, 25d, 26a, 33b, 34b, 35b, 37a, 38a, 38b, 38c, 38d, 39a, 39f, 44d, 44f, 47d, 50a, 54c, 55a, 55b, 55c, 55d, 55f, 55g, 55h, 57a, 57b, 57c, 57d, 57f, 57g, 57h, 64b, 65a, 65c, 66a, 66b, 66c, 66d, 66f, 66g, 66h, 66i, 66j, 66k, 66l, 66m, 66n, 66o, 66p, 66r, 66s, 66t, 66w, 67a, 67b, 67c, 67d, 67f, 67g, 67h, 67i, 67j, 67k, 67l, 67m, 67n, 67o, 67p, 67r, 67s, 67t, 67w, 68c, 69b, 70~a, 70a, 70b, 70c, 70d, 70f, 70g, 70h, 70i, 70j, 70k, 70l, 70m, 70n, 70p, 82a, 82b, 83a, 83b, 84a, 84b, 84c, 84d, 84f, 84g, 84h, 84i, 84j, 84k, 84l, 84m, 84n, 84o, 84p, 84r, 84s, 85a, 85b, 85c, 85d, 85f, 85g, 85h, 85i, 85j, 85k, 85l, 85m, 85n, 85o, 85p, 86~a, 86~b, 86a, 86b, 86c, 86d, 86f, 86g, 86h, 86i, 86j, 86k, 86l, 86m, 86n, 86o, 86p, 87~a, 87~b, 87a, 87b, 87c, 87d, 87f, 87g, 87h, 87i, 87j, 87k, 87l, 87m, 87n, 87o, 87p, 87r, 87s, 88~a, 88a, 88b, 88c, 88d, 88f, 88g, 88h, 88i, 89~a, 89a, 89b, 89c, 89d, 89f, 89g, 89h, 89i, 89j, 90~a, 90~b, 90a, 90b, 90c, 90d, 90f, 90g, 90h, 90i, 90j, 90k, 90l, 90m, 90t, 91c, 91k, 92i, 93g, 94h, 95h, 105a, 105b, 107a, 111~b, 116d, 118f, 118g, 119~a, 120b, 120j, 120k, 120l, 120m, 121~a, 122b, 122g, 122j,</p>	
--	--	---	--

		<p>124b, 124h, 125~a, 125~b, 125~c, 125a, 125b, 125c, 125d, 125f, 126~a, 126~b, 126~c, 126a, 126b, 126c, 126d, 126f, 126g, 126h, 127~a, 127a, 127b, 131c, 132b, 132d, 146d, 146g, 147b, 156c, 157c, 158f, 159d, 160b, 161a, 162c, 164f, 165d, 166a, 166b, 166c, 167~a, 167a, 167b, 167c, 167d, 167f, 167g, 168~a, 168a, 168b, 168c, 169a, 169b, 169c, 170~a, 170~b, 170a, 170b, 170c, 170d, 170f, 171~a, 171a, 171b, 171c, 171d, 171f, 171g, 171h, 171i, 171j, 172~a, 172a, 172b, 172c, 172d, 172f, 172g, 172h, 172i, 173~a, 173~b, 173a, 173b, 173c, 173d, 173f, 173g, 173h, 173i, 173j, 174~a, 174~b, 174a, 174b, 174c, 174d, 174f, 174g, 174h, 174i, 174j, 174k, 174l, 175b, 175d, 175f, 175h, 178~a, 178a, 178b, 178c, 178d, 180~a, 180a, 180b, 180c, 181a, 181b, 181c, 182~a, 182a, 182b, 182c, 185~a, 185a, 185b, 186a, 186d, 187f, 187j, 188~a, 188~b, 188a, 188b, 188c, 188d, 188f, 188g, 188h, 188i, 188j, 188k, 188l, 188m, 188n, 188o, 189a, 190b, 190j, 191~a, 191a, 191b, 191c, 191d, 191f, 191g, 191h, 191i, 191j, 192d, 193~a, 193a, 193b, 194a, 194b, 194c, 194d, 194f, 194g, 194h, 194i, 194j, 196a, 196b, 197c, 198a, 198b, 199a, 199b, 199c, 200~a, 200~b, 200a, 200b, 200c, 200d, 200f, 200g, 201~a, 201a, 201b, 201c, 201d, 201f, 201g, 201h, 201i, 202~a, 202a, 202b, 202c, 202d, 202f, 203a, 203g, 204b, 205c, 205g, 205h, 206~a, 206~b, 206~c, 206a, 206b, 206c, 206d, 207~a, 207~b, 207~c, 207a, 207b, 207c, 207d, 207f, 207g, 208~a, 208~b, 208a, 208b, 208c, 208d, 208f, 208g, 209~a, 209a, 209b, 209c, 209d, 209f, 210~a, 210~b, 210~c, 210a, 210b, 210c, 210d, 210f, 210g, 210h, 210i, 210j, 210k, 210l, 210m, 210n, 210o, 211d, 211f, 211h, 212b, 213a, 217a, 218a, 221a, 225a, 227a, 228a, 228d, 231a, 231b, 232a, 232b, 232c, 233a, 233b, 233c, 233d, 234a, 234b, 234c, 235a, 235b, 236d, 237f, 238f, 239f, 240f, 243g, 244c, 250d, 252f, 254c, 255d, 256c, 260f, 266g, 274c, 275b, 276b, 277c, 278c, 279a, 279b, 279c, 279d, 279f, 279g, 279h, 279i, 279j, 280a, 280ax, 280b, 280bx, 280c, 280cx, 280d, 280dx, 280f, 280fx, 280g, 280gx, 280h, 280hx, 280i, 280ix, 280j, 280jx, 280k, 280kx, 280l, 280lx, 280m, 280n, 280o, 280p, 280r, 280s, 280t, 280w, 280x, 280y, 280z, 281a, 281ax, 281b, 281c, 281d, 281f, 281g, 281h, 281i, 281j, 281k, 281l, 281m, 281n, 281o, 281p, 281r, 281s, 281t, 281w, 281x, 281y, 281z, 282a, 282b, 282c, 282d, 282f, 282g, 283a, 283b, 283c, 283d, 283f, 283g, 283h, 284~a, 284a, 285a, 285b, 285c, 285d, 285f, 285g, 285h, 285i, 285j, 285k, 285l, 285m, 285n, 285o, 286a, 286b, 286c, 286d, 286f, 286g, 286h, 286i, 286j, 286k, 286l, 286m, 286n, 286o, 286p, 286r, 286s, 287a, 287b, 287c, 287d, 287f, 287g, 287h, 288a, 288b, 288c, 288d, 288f, 288g, 288h, 288i, 288j, 288k, 288l, 289a, 289b, 289c, 289d, 290a, 290ax, 290b, 290bx, 290c, 290cx, 290d, 290dx, 290f, 290fx, 290g, 290gx, 290h, 290hx, 290i, 290ix, 290j, 290jx, 290k, 290l, 290m, 290n, 290o, 290p, 290r, 290s, 290t, 290w, 290x, 290y, 290z, 291a, 291b, 291c, 291d, 291f, 291g, 291h, 291i, 291j, 291k, 291l, 291m, 291n, 291o, 291p, 291r, 291s, 291t, 291w</p>	
3	Ochrona krajobrazowa	<p>1. Obwód ochronny 1, oddziały - 132gx, 132hx, 132ix, 132jx, 132kx, 132lx, 132mx, 132nx, 132r, 132w, 133ax, 133bx, 133cx, 133n, 133o, 133p, 133s, 133t, 133x, 133y, 133z, 134p, 134r, 134s, 135f, 182z, 183k, 184l, 185x, 213a, 217ax, 217bx, 217cx,</p>	80,9186

	217dx, 217fx, 217gx, 217x, 217y, 217z, 218h, 223k, 226g, 227b, 229f, 252a, 253d, 254f, 255g, 256k, 256r, 257m, 259h, 261h, 261j, 262m, 262n, 262o, 262p, 262r, 262s, 262t. 2. Obręb ochronny 2, oddziały -1f, 3f, 4f, 5b, 18d, 19g, 23h, 57i, 60b, 66x, 67x, 67y, 70o, 71m, 78f, 79g, 80g, 81g, 84t, 89k, 90n, 90o, 90p, 90r, 90s, 171k, 172j, 173k, 174m, 203j	
Razem		29 202,1642

¹⁾ Obszary Bieszczadzkiego Parku Narodowego objęte ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową podzielone są na obręby ochronne, oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami i zaznaczone są na mapie ewidencyjnej Bieszczadzkiego Parku Narodowego, skala 1:10 000 według stanu na dzień 01.01.2010. Mapa znajduje się w siedzibie Dyrekcji Bieszczadzkiego Parku Narodowego w miejscowości Ustrzyki Górne.

Załącznik nr 5

USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH I TURYSTYCZNYCH ORAZ OKREŚLENIE MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH

I. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Obszary udostępniane	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
Obszary ochrony ścisłej i czynnej	100

II. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Obszary udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Miejsce odpoczynku - rejon „źródełka pod Tarnicą”, 1/124, 1/150	25
2	Parking w Brzegach Górnych dla 2 autobusów i 45 samochodów osobowych, 2/67h	250
3	Parking na Przełęczy Wyżniańskiej dla 4 autobusów i 70 samochodów osobowych, 2/70m	350
4	Parking w dolinie Rzeczycy dla 20 samochodów osobowych, 2/18c	100
5	Parking w dolinie Terebowca dla 40 samochodów osobowych, 1/129l	200
6	Parking w Ustrzykach Górnych dla 6 autobusów oraz 60 samochodów osobowych, 1/217f	500
7	Parking (w Bereżkach) dla 20 samochodów osobowych, 2/1c	100
8	Parking w Wołosatem dla 5 autobusów i 120 samochodów osobowych, 1/182ax, 1/182bx	600
9	Parking w Bukowcu dla 50 samochodów osobowych, 1/280g	250
10	Parking na Campingu „Górna Wetlinka” dla 3 autobusów i 30 samochodów osobowych, 2/172h	250
11	Parking dla zwiedzających kompleks torfowisk w Tarnawie Niższej, 1/253g	100
12	Miejsce odpoczynku przy parkingu na Przełęczy Wyżniańskiej, 2/70m	30
13	Miejsce odpoczynku w Brzegach Górnych, 2/66i, 2/66p	50

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne, lądowe i wodne podzielone są na obręby ochronne oznaczone liczbami, oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami i zaznaczone są na mapie ewidencyjnej Bieszczadzkiego Parku Narodowego, skala 1:10 000 według stanu na dzień 01.01.2010. Mapa znajduje się w siedzibie Dyrekcji Bieszczadzkiego Parku Narodowego w miejscowości Ustrzyki Górne.

UZASADNIENIE

Zarządzenie Ministra Środowiska w sprawie zadań ochronnych dla Bieszczadzkiego Parku Narodowego jest wykonaniem upoważnienia ustawowego zawartego w art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.). Zgodnie z tymi przepisami zadania ochronne dla parku narodowego ustanawia minister właściwy do spraw środowiska w drodze zarządzenia. W zadaniach ochronnych parku narodowego ustala się miejsca, które mają być udostępniane oraz maksymalną liczbę osób mogących przebywać w tych miejscach.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz zakres zadań ochronnych zostały opracowane w formie tabelarycznych zestawień. W zestawieniach określono zagrożenia oraz sposoby i zakres prowadzenia zabiegów w ramach ochrony ścisłej i czynnej z podaniem lokalizacji, ich rozmiaru (metry, hektary, kilogramy, itp.) oraz określeniem ekosystemów, w których mają być wykonane.

Dla wybranych gatunków roślin i zwierząt określono rodzaj zadań ochronnych oraz sposób prowadzenia czynnej ochrony.

W związku z występującymi zagrożeniami dla przyrody Parku, zabiegi wykonywane w ramach ochrony czynnej dostosowane zostały do wymogu utrzymania ekosystemów i zachowania powiązań między nimi, a także do ich renaturalizacji. Zabiegi wykonywane w ramach ochrony ścisłej polegają wyłącznie na montowaniu tablic informacyjnych, konserwacji lub odtworzeniu infrastruktury turystycznej oraz punktowym usuwaniu gatunków konkurencyjnych i zasilaniu populacji w przypadku gatunków roślin zagrożonych. Zadania dotyczące ochrony gatunków występujących w ekosystemach wodnych (potoki górskie i oczka wodne) są częścią zabiegów zapewniających osiągnięcie właściwych celów środowiskowych zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145, z późn. zm.).

Wprowadzony podział obszaru Parku na rodzaje ochrony oraz sposoby udostępniania obszaru parku dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych opracowano w formie tabelarycznej. Określono również maksymalną liczbę osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu na obszarze Parku, udostępnionego dla realizacji wskazanego celu.

Szczegółowe uzasadnienie do poszczególnych zabiegów ochronnych wyszczególnionych w załącznikach nr 2 i 3 zarządzenia opracowano w formie poniższych zestawień tabelarycznych. Podano w nich cel i sprecyzowano konieczność wykonania planowanych zabiegów ochronnych oraz terminy ich realizacji.

I. Załącznik nr 2, część I:

1) lit. A „W ekosystemach leśnych”

Nr zabiegu	Cel wykonania zabiegu	Konieczność wykonania zabiegu	Planowany termin wykonania zabiegu
1-4	Przebudowa drzewostanów przez wprowadzenie gatunków zgodnych z siedliskiem, rozluźnienie górnej warstwy drzew dla poprawy warunków wzrostu i rozwoju młodych drzew	Niekorzystne zmiany w poszczególnych częściach ekosystemu leśnego (degradacja zbiorowisk roślinnych, wielkopowierzchniowy rozpad drzewostanu, przekształcanie gleb), wynikające z niedostosowania składu gatunkowego drzewostanów do siedliska (w drzewostanach sztucznego pochodzenia z dużym udziałem świerka). Znaczna powierzchnia ekosystemów leśnych z dużym udziałem świerka sztucznego pochodzenia spowalnia proces spontanicznej przebudowy	II-IV kwartał

		drzewostanów. W celu skrócenia w czasie założonej przebudowy drzewostanów i dostosowania ich składu gatunkowego do zgodności z siedliskami wskazane jest wspomaganie procesów naturalnych i renaturalizacji drzewostanów sztucznego pochodzenia przez prowadzenie zabiegów ochrony czynnej, szczególnie w miejscach gdzie rozwój odnowień spontanicznych jest niewystarczający lub wręcz niemożliwy	
5-6	Polepszenie warunków wzrostu sadzonek oraz kształtowanie składu gatunkowego i form zmieszania na uprawach	Silna konkurencja roślinności zielnej i gatunków lekkonasiennych w dostępie do wody i składników mineralnych	II-III kwartał
7-8	Produkcja materiału sadzeniowego	Produkcja rodzimego materiału sadzeniowego z nasion pobranych z drzew o znanym pochodzeniu, wzrastających w warunkach klimatycznych Parku	II-IV kwartał
9-10	Odnowienia naturalne i zabezpieczenia upraw przed szkodami ze strony zwierząt roślinożernych na obszarach objętych przebudową i przemianą drzewostanów w kierunku właściwej struktury przestrzenno-wiekowej	Znaczne uszkodzenia przez zwierzęta roślinożerne w postaci zgryzania pędów wierzchołkowych i pędów bocznych, powodujące zaburzenia wzrostu lub zamieranie sadzonek	II-IV kwartał
11	Renaturalizacja terenu przez usunięcie zbędnych grodzień w ekosystemach leśnych.- usunięcie przez usunięcie zbędnych grodzień w ekosystemach leśnych	Zaniechanie wykonania spowoduje pogorszenie się walorów estetycznych i krajobrazowych	III kwartał
12-13	Ograniczenie zamierania drzewostanów świerkowych	Zamieranie drzewostanów świerkowych na znacznych powierzchniach powodowane przez czynniki biotyczne (gradacyjny rozwój owadów). Znaczna powierzchnia drzewostanów sztucznego pochodzenia z dużym udziałem świerka powoduje zagrożenie rozwojem wielkopowierzchniowej gradacji (w drzewostanach osłabionych przeznaczonych do przebudowy składu gatunkowego)	II-III kwartał
14-20	Możliwość prowadzenia przebudowy i przemiany drzewostanów	Bez utrzymania niezbędnej infrastruktury (szlaki zrywkowe drogi leśne, składnice) nie będzie	I-IV kwartał

		możliwe sprawne przeprowadzenie przebudowy drzewostanów	
21	Umożliwienie ponownego zasiedlenia przez ptaki budek lęgowych	Budki pozostawione bez czyszczenia są rzadziej zasiedlane przez ptaki	I-IV kwartał
22	Ograniczenie zamierania drzewostanów jodłowych	Rozwijający się rak jodły powoduje wiatrołomy w starszych drzewostanach jodłowych	I-IV kwartał
23	Informacja dla osób zwiedzających Park odnośnie celu prowadzonych zabiegów ochronnych	Brak wiedzy na temat celu prowadzonych zabiegów jest przyczyną pogorszenia wizerunku Parku wśród zwiedzających z uwagi na wycinkę drzew i szlaki zrywkowe.	I-IV kwartał

2) lit. B „W nieleśnych ekosystemach lądowych”

Nr zabiegu	Cel wykonania zabiegu	Konieczność wykonania zabiegu	Planowany termin wykonania zabiegu
1	Zachowanie bioróżnorodności łąk i utrzymanie wybranych powierzchni nieleśnych w stanie bezleśnym	W przypadku pozostawienia powierzchni nieleśnych na kilka lat bez zabiegu koszenia następuje wyraźny spadek liczby gatunków (ustępują rośliny światłolubne) oraz zwiększenie udziału powierzchni gatunków ekspansywnych, a także sukcesywne zarastanie w wyniku samosiewu dendroflory	Lipiec-sierpień
2	Zachowanie płatów ziołorośli, szuwarów, mokrych łąk i okrajków torfowiskowych	Zaniechanie koszenia tych fitocenoz prowadzi do zarastania ich krzewami i drzewami oraz zubożenia składu florystycznego	Sierpień
3	Zachowanie fragmentów ekosystemów połoninowych w stanie zbliżonym do dawnej gospodarki kośno-pasterskiej, utrzymanie cennych gatunków ziołoroślowych: tojadów, pełników, itp.	Zabieg wykonywany w formie eksperymentalnej, mający na celu podkreślenie charakteru spontanicznych przemian roślinności w piętrze subalpejskim (stworzenie punktów odniesienia dla zachodzących przemian fitosocjologicznych w strukturze ziołorośli i traworośli, podlegających wtórnej sukcesji)	Sierpień, wrzesień
4	Utrzymanie obiektów dawnej kultury materialnej przez usuwanie roślinności spontanicznej	Pozostawienie roślinności z sukcesji wtórnej bez działań ochrony aktywnej prowadzi do „zacierania śladów” dawnej kultury materialnej w otoczeniu cerkwi, cerkwisk, chałup, cmentarzy, kapliczek, itp.	Sierpień
5	Zachowanie roślinności o charakterze pastwiskowym z gatunkami związanymi z dawnym wypasem	Brak wypasu powoduje szybkie wyparcie gatunków światłolubnych, niskodarniowych, odpornych na zgrzyzanie i zdeptywanie	Maj-wrzesień

6	Uzupełnienie kośno-pastwiskowych ekosystemów łąkowych w makro i mikroelementy obornikiem pozyskanym ze stadniny koni huculskich w Wołosatym i Tarnawie	Zbiór biomasy i wypas bez nawożenia prowadzi do powstawania fitocenoz zdegenerowanych o ubogim w gatunki składzie florystycznym, z kolei składowanie obornika w innych miejscach jest powodem niepożądanego eutrofizacji siedlisk	Listopad
7-8	Eliminacja gatunków synantropijnych obcego pochodzenia	Pozostawienie stanowisk barszczu Sosnowskiego bez ingerencji prowadzi do szybkiego inwazyjnego rozprzestrzeniania się tej rośliny na inne powierzchnie	Lipiec
9	Zabezpieczenie przed pożarami lasu	W przypadku łąk niekoszonych, a dających dużo biomasy (która po wyschnięciu jest łatwopalnym materiałem), zachodzi konieczność jej usunięcia z powierzchni, zwłaszcza graniczącej z suchymi lasami szpilkowymi	Sierpień-wrzesień
10	Zwiększenie mało liczebnych populacji naturalnych	Populacje gatunków roślin objętych zabiegiem są skrajnie nieliczne i zagrożone wyginięciem. Zwiększenie liczebności zmniejszy ryzyko zaniku stanowiska	III kwartał
11	Renaturalizacja i rekultywacja terenu po usunięciu pozostałości infrastruktury technicznej wyciągu narciarskiego	Zaniechanie wykonania spowoduje pogorszenie się walorów estetycznych i krajobrazowych	II-III kwartał
12-13	Przygotowanie powierzchni do realizacji ochrony aktywnej (koszeń, usuwania nalotu krzewów i wypasu)	W przypadku braku przygotowania powierzchni realizacja ochrony aktywnej będzie znacznie utrudniona	II-III kwartał

3) lit. C „W ekosystemach wodnych”

Cel wykonania zabiegu	Konieczność wykonania zabiegu	Planowany termin wykonania zabiegu
Utrzymanie wysokiego poziomu wód gruntowych w ekosystemach torfowisk, ziołorośli i wilgotnych łąk	Niewykonanie zabiegu spowoduje osuszanie i degradację wilgociolubnych zbiorowisk roślinnych	III kwartał

4) lit. D „Ochrona przyrody nieożywionej i gleb”

Nr zabiegu	Cel wykonania zabiegu	Konieczność wykonania zabiegu	Planowany termin wykonania zabiegu
1	Ograniczenie powierzchniowych uszkodzeń gleb brunatnych kwaśnych i brunatnych oglejonych w piętrze lasu dolno-reglowego przed	Na stromych podejściach szerokość szlaków pieszych wynosi kilkanaście metrów. Zabieg ograniczy obszar szlaku, po jakim poruszają się zwiedzający do około	Kwiecień-sierpień

	wydeptywaniem	3 m	
2	Ograniczenie powierzchniowej erozji wodnej (ablacyjnej) na pieszycy szlakach turystycznych	Wydeptywanie powierzchni szlaków powoduje zniszczenie porastającej te miejsca roślinności i zmiany w powierzchniowych warstwach gleby. Uszkodzenia inicjują proces erozji węgłnej sięgającej często aż do skały macierzystej. Woda opadowa, nasila zjawisko erozji. Konieczne jest więc lokalne odprowadzenie wody ze szlaków za pomocą drenów (wodospustów, korytek, itp). W przeciwnym przypadku dochodzi do intensyfikacji procesów degradacyjnych i powstawania bruzd erozji liniowej	Kwiecień-sierpień
3	Renaturalizacja terenu przez usunięcie zbędnych siatek po zakończeniu procesu regeneracji muraw	Zaniechanie wykonania spowoduje pogorszenie się walorów estetycznych i krajobrazowych	
4-8	Ograniczenie skutków erozji i ruchów masowych na szlakach turystycznych	W przypadku zaniechania wykonania zadania nastąpi intensyfikacja procesów erozyjnych na szlakach	Kwiecień-sierpień
9-10	Renaturalizacja powierzchni terenu na odcinkach szlaków turystycznych o stwierdzonej degradacji szaty roślinnej i gruntów	Zaniechanie wykonania spowoduje pogorszenie się walorów estetycznych i krajobrazowych	Kwiecień-sierpień
11-12	Wykonanie przeglądu i konserwacji dotychczas wykonanych zabezpieczeń	Stan urządzeń w obrębie szlaków wymaga stałego nadzoru i ewentualnych napraw	Czerwiec- październik

5) lit. E Inne według specyfikacji Parku

Nr zabiegu	Cel wykonania zabiegu	Konieczność wykonania zabiegu	Planowany termin wykonania zabiegu
1-2	Ochrona populacji bobra	Planowane działania zmierzają do wzbogacenia i regeneracji naturalnej bazy żerowej bobra (<i>Castor fiber</i>) na terenie Parku oraz do monitoringu wpływu tych działań na stan populacji gatunku	Cały sezon, monitoring długoterminowy
3	Wprowadzenie zadrzewień w rozległych ekosystemach nieleśnych	Remizy wzbogacą bazę żerową ptaków i stworzą lepsze warunki do ich gniazdowania ptaków	II kwartał
4	Ograniczenie śmiertelności płazów na drogach	Brak odpowiednich zabezpieczeń w okresie wiosennym szczególnie w miejscach o znacznym natężeniu ruchu powoduje duże straty w populacjach płazów	Kwiecień – połowa czerwca

5-6	Poprawa warunków bytowania płazów i bezkręgowców wodnych	Oczyszczanie oczek wodnych (sztucznie tworzonych miejsc rozrodu płazów) warunkuje zachowanie odpowiednio licznych populacji. Zaniechanie działań ochronnych spowoduje utratę ważnych miejsc rozrodu	Koniec III kwartału
7	Eliminacja nielegalnego połowu ryb	Podstawą zachowania ichtiofauny jest systematyczny nadzór, realizowany szczególnie w okresie niskiego stanu wód. Brak nadzoru spowoduje nasilenie procederu kłusownictwa	Lipiec, sierpień, wrzesień
8	Ochrona tarlisk pstrąga	Nadzór nad tarliskami jest niezbędny dla zachowania gatunku. Brak działań prewencyjnych może doprowadzić do nasilenia kłusownictwa	Październik, listopad, grudzień
9	Zabezpieczenie stanowisk dokumentacyjnych (<i>loci typici</i>) bezkręgowców	Nadzór nad stanowiskami dokumentacyjnymi jest jednym z istotniejszych zadań Parku. Brak przedmiotowych działań może doprowadzić do bezpowrotnej utraty takich miejsc	Czerwiec-sierpień
10	Utrzymanie siedlisk rzadkich gatunków bezkręgowców <i>Coleoptera: Pholicodes pancaucasicus, Lixus bardanae, Larinus planus, Phyllobius scutellaris, leiosoma bosnicum, Dorytomus carpathicus, Miarus graminis, Brachyleptura tesserula</i>	Koszenia zapobiegają zarastaniu stanowisk rzadkich gatunków bezkręgowców. Brak takich działań prowadzi najczęściej do zanikania siedlisk, w skrajnych przypadkach do utraty chronionego bądź rzadkiego gatunku. Wiele gatunków motyli traci swoje siedliska. Planowany monitoring powinien wskazać, czy prowadzone zabiegi (koszenia) przynoszą pożądany skutek oraz na wytypowanie gatunków rzadkich, wymagających podejmowania ponadstandardowych działań ochronnych	III kwartał
11	Ochrona bezkręgowców wodnych – ocena występowania ważek <i>Odonata</i> , w tym gatunków rzadkich i chronionych	Inwentaryzacja ważek w obrębie oczek wodnych dostarczy niezbędnych informacji o tej grupie owadów oraz będzie stanowić element oceny skuteczności działań ochronnych w zakresie tworzenia i utrzymywania funkcjonalnych siedlisk entomofauny wodnej. Zaniechania w tym zakresie skutkować będą brakiem wiedzy o efektywności funkcji ochronnej oczek wodnych	II i III kwartał
12	Uzyskanie wiedzy o stanie	Monitoring rzadkich i chronionych	II – IV kwartał

	ochrony rzadkich i chronionych gatunków chrząszczy	gatunków chrząszczy Coleoptera oraz gatunków ujętych w załączniku nr 2 do dyrektywy Rady z 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r., dostarczy niezbędnych informacji o tej grupie owadów i umożliwi ich skuteczniejszą ochronę	
13	Uzyskanie wiedzy o stanie ochrony gatunków płazów ujętych w załączniku II do dyrektywy Rady z 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory	Monitoring gatunków płazów w oczkach wodnych na terenie Parku dostarczy niezbędnych informacji o tej grupie kręgowców i umożliwi ich skuteczniejszą ochronę	II kwartał
14-15	Wyeksponowanie dawnych zespołów kulturowych przez budowę małych elementów infrastruktury na terenach historycznej zabudowy (tablice informacyjne, cembrowiny studni, modele budynków, ip.)	Zachowanie i eksponowanie pozostałości dawnej kultury materialnej regionu	II – IV kwartał
16	Propagowanie wiedzy o ochronie walorów kulturowych	Tablice umieszczone w obrębie historycznych zespołów osadniczych eksponują pozostałości dawnej kultury oraz informują zwiedzających o konieczności wykonywania zabiegów ochronnych	II – IV kwartał
17-23	Poprawa stanu zaplecza turystycznego oraz jego infrastruktury technicznej, służących udostępnianiu do zwiedzania. Poprawa oznakowań w terenie i budowa tablic informacyjno-edukacyjnych	Ilość obiektów służących udostępnianiu (obsługa zwiedzających) i ich stan wymaga stałych prac modernizacyjnych.	Kwiecień- październik
24	Poprawa bezpieczeństwa ludzi w rejonie dawnych studni	Niezabezpieczone studnie stanowią niebezpieczeństwo dla osób zwiedzających teren Parku.	Kwiecień- czerwiec
25	Utrzymanie estetycznego wyglądu obiektów turystycznych (parkingi, wiaty) oraz terenów zielonych w osiedlach Parku	Zapewnienie możliwości bezpiecznego i korzystnego w odbiorze udostępniania terenów Parku	I-IV kwartał
26	Utrzymanie czytelności oznakowania granicy Parku	Konieczne dla zapewnienia właściwego nadzoru i zarządzania obszarem Parku	Kwiecień- październik
27	Konserwacja śladów dawnych obiektów kulturowych	Zachowanie i eksponowanie pozostałości dawnej kultury materialnej regionu	Kwiecień- październik
28	Poprawa walorów krajobrazowych i bezpieczeństwa zwiedzających	Usunięcie obiektu po dawnym hoteliku "Pod Tarnicą" w Wołosatem jako elementu	Kwiecień- październik

		stwarzającego zagrożenie bezpieczeństwa oraz dysharmonizującego krajobraz	
29-30	Poprawa stanu zaplecza turystycznego oraz jego infrastruktury technicznej, służących udostępnianiu do zwiedzania.	Poprawa udostępniania terenów Parku	Kwiecień- październik
31	Podjęcie starań o wprowadzenie ograniczenia ruchu samochodów powyżej parkingu w Wołosatem jedynie dla mieszkańców oraz pracowników Parku	Zmniejszenie natężenia ruchu samochodowego na tym odcinku drogi przyczyni się do ograniczenia nadmiernej presji ruchu turystycznego na zasoby przyrodnicze Parku	Kwiecień- październik
32	Ograniczenie nielegalnego parkowania samochodów przy wjeździe w dolinę potoku Zwór	Postawienie barierek ograniczy ilość samochodów parkujących nielegalnie w tym miejscu.	Kwiecień- październik

2. II. Załącznik nr 3:

1) lit. A „Ochrona czynna gatunków roślin”

Nr zabiegu	Cel wykonania zabiegu	Konieczność wykonania zabiegu	Planowany termin wykonania zabiegu
1-22	Ochrona <i>ex situ</i> rzadkich i zagrożonych gatunków roślin	Naturalne stanowiska zagrożone ze względu na stosunkowo niewielką liczebność populacji	II-IV kwartał
23-27	Utrzymanie naturalnych populacji turzycy skąpokwiatowej i rosiczki okrągłolistnej oraz ochrona <i>ex situ</i>	Naturalne stanowiska zagrożone ze względu na stosunkowo niewielką liczebność populacji	
28	Poprawa warunków siedliskowych zagrożonych populacji dzwonka piłkowanego	Naturalne stanowiska zagrożone przez wtórną sukcesję	III kwartał

2) lit. B „Ochrona czynna gatunków zwierząt”

Nr zabiegu	Cel wykonania zabiegu	Konieczność wykonania zabiegu	Planowany termin wykonania zabiegu
1	Zachowanie lokalnej populacji żubra (<i>Bison bonasus</i>) na terenie Parku	Uzyskanie wiedzy o stanie populacji żubrów na terenie Parku jest konieczne do ich skutecznej ochrony	Cały sezon
2	Optymalizacja zagęszczenia jeleniowatych – jeleń (<i>Cervus elaphus</i>) i sarna (<i>Capreolus capreolus</i>)	1. Kontynuacja działań związanych z monitorowaniem zmian liczebności zwierząt kopytnych. Porównanie danych uzyskiwanych przy pomocy różnych metod inwentaryzacyjnych. 2. Dysponowanie rzetelną informacją o liczebności jeleniowatych ma istotne znaczenie	I kwartał, początek II kwartału (inwentaryzacja) całosezonowa współpraca z Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy

		<p>dla utrzymania populacji na optymalnym poziomie.</p> <p>3. Liczebność potencjalnych ofiar ma duże znaczenie dla zachowania właściwego stanu ochrony populacji wilka (<i>Canis lupus</i>), rysia (<i>Felis lynx</i>) i niedźwiedzia (<i>Ursus arctos</i>).</p> <p>4. Stosowana dotychczas metoda inwentaryzacji, pozwala oprócz określenia liczebności populacji, na wskazanie miejsc sezonowej koncentracji zwierząt kopytnych. W konsekwencji naturalnego podążania drapieżników za ofiarami, inwentaryzacja koncentracji jeleniowatych i dzików, daje pogląd na obszary preferowane przez drapieżniki.</p> <p>5. Brak działań w zakresie racjonalnego gospodarowania populacją zwierząt kopytnych, opartych na inwentaryzacji (która pozwala na rozpoznanie rzeczywistej liczebności i struktury przestrzennej) może mieć negatywny wpływ na trafność podejmowanych decyzji o ewentualnej wielkości odstrzałów redukcyjnych i w konsekwencji wpływać niekorzystnie na liczebność populacji drapieżników bytujących w ekosystemach leśnych</p>	Państwowe
3	Ochrona populacji niedźwiedzia (<i>Ursus arctos</i>)	<p>1. Określenie liczby zwierząt przebywających na terenie Parku na podstawie tropień na śniegu, pomiaru wielkości tropów przekładających się na liczbę osobników oraz rejestracji innych dostępnych śladów ich obecności.</p> <p>2. Zastosowanie fotopułapek w celu monitoringu populacji gatunku oraz rejestracji miejsc przekraczania głównych barier antropogenicznych.</p> <p>3. Analiza zagrożeń generowanych przez bariery antropogeniczne oraz ich wpływu na populacje zwierząt drapieżnych na obszarze Parku.</p> <p>4. Pielęgnacja (usuwanie nalotu i prześwietlanie) w obrębie istniejących zadrzewień owocowych stanowiących naturalną bazę żerową niedźwiedzia (<i>Ursus arctos</i>)- zabiegi te zwiększają plenność drzew owocowych i poprawiają stan bazy</p>	Ochrona gawr od 1 listopada do 31 marca

		<p>żerowej niedźwiedzia (<i>Ursus arctos</i>).</p> <p>5. Zabezpieczanie borówczysk, łasków leszczynowych i starych sadów, prawidłowe gospodarowanie odpadami na terenie parku (terminowy wywóz odpadów, zabezpieczanie śmietników) oraz ochrona gawr w okresie rozrodu to podstawowe i niezbędne działania w ochronie populacji niedźwiedzia (<i>Ursus arctos</i>)</p>	
4	Zachowanie populacji wilka (<i>Canis lupus</i>)	<p>1. Monitoring populacji i trendów zmian (liczebności wilków oraz liczby watah) w oparciu o długodystansowe tropienia na śniegu oraz telemetrię.</p> <p>2. Zbiór i analiza próbek genetycznych przy pomocy metody ilościowego PCR (reakcja łańcuchowa polimerazy - ang. <i>Polymerase Chain Reaction</i>) w celu uzyskania dodatkowych informacji o liczebności, arealach, osobnikach migrujących oraz stopniu pokrewieństwa wśród osobników, dla których określono geotyp.</p> <p>3. Zastosowanie fotopułapek w celu uzyskania dodatkowych informacji o miejscach przekraczania i wpływie potencjalnych barier antropogenicznych na spójność terytoriów watah wilczych; zbiór dodatkowych danych charakteryzujących populację.</p> <p>4. Analiza barier antropogenicznych oraz ich wpływu na populacje zwierząt drapieżnych w Parku (w tym także barier identyfikowanych jako zagrożenia zewnętrzne na obszarze otuliny).</p> <p>5. Utrzymanie optymalnej liczebności potencjalnych ofiar oraz ochrona okresowa w promieniu 500 m od zlokalizowanych ewentualnych nor na terenie Parku w okresie rozrodu</p>	strefa ochronna od 1 kwietnia do 15 lipca, całosezonowy monitoring
5 i 6	Ochrona rysia (<i>Felis lynx</i>) i żbika (<i>Felis silvestris</i>)	<p>1. Określenie liczby zwierząt przebywających na terenie Parku na podstawie tropień na śniegu i rejestracji śladów obecności.</p> <p>2. Zastosowanie fotopułapek w celu monitoringu populacji oraz rejestracji miejsc przekraczania</p>	Całosezonowy monitoring

		<p>głównych barier antropogenicznych.</p> <p>3. Utrzymanie odpowiednio wysokiej liczebności populacji sarny (<i>Capreolus capreolus</i>) w celu zapewnienia bazy żerowej dla drapieżników.</p> <p>4. Analiza występowania barier antropogenicznych oraz ich wpływu na populacje zwierząt drapieżnych bytujące w Parku</p>	
7	Ochrona populacji bobra (<i>Castor fiber</i>)	<p>1. Wzbogacanie bazy pokarmowej wpłynie korzystnie na zachowanie populacji bobra (<i>Castor fiber</i>) oraz na zasiedlanie przez niego ekosystemy.</p> <p>2. Utworzenie poletka dla uprawy i pielęgnacji sadzonek wierzby do zasilania poletek zgrzyzowych i regeneracji siedlisk łągowych.</p> <p>3. Ocena stanu populacji bobra (<i>Castor fiber</i>) na wytypowanych zbiornikach wodnych</p>	Cały sezon, monitoring długoterminowy
8	<p>Utrzymanie terenów otwartych oraz zabezpieczenie łągów gatunków:</p> <p>1) orlik krzykliwy (<i>Aquila pomarina</i>),</p> <p>2) myszołów (<i>Buteo buteo</i>),</p> <p>3) trzmielojad (<i>Pernis apivorus</i>),</p> <p>4) pustułka (<i>Falco tinnunculus</i>)</p>	<p>Wykaszenie i wypas utrzymują strefy otwarte - miejsca żerowania ptaków drapieżnych. Wyznaczenie stref ochronnych wokół gniazd warunkuje ochronę łągów. Brak takich działań wpłynie niekorzystnie na zachowanie populacji ptaków drapieżnych. Monitoring stanowi nieodzowny element koordynujący i warunkujący skuteczną ochronę gatunków</p>	<p>1. Nadzór – kwiecień-sierpień.</p> <p>2. Koszenia i wypas - II i III kwartał</p>
9	Poprawa warunków łągowych, szczególnie w młodszych drzewostanach, ze względu na brak naturalnych schronień w postaci dziupli	Brak działań w tym zakresie może się przyczynić do spadku liczebności populacji dziuplaków	IV kwartał
10	Ograniczenie śmiertelności płazów na drogach	Brak odpowiednich zabezpieczeń w okresie wiosennym, szczególnie w miejscach o znacznym natężeniu ruchu, powoduje duże straty w populacjach płazów	Kwiecień – połowa czerwca
11	Poprawa warunków bytowania płazów i bezkręgowców wodnych	Oczyszczanie oczek wodnych (sztucznie tworzonych miejsc rozrodu płazów) warunkuje zachowanie odpowiednio licznych populacji. Zaniechanie zabiegów spowoduje utratę ważnych miejsc rozrodu	Koniec III kwartału

12	Likwidacja nielegalnego połowu pstrąga oraz szczególny nadzór w okresie niskiego stanu wód i w okresie tarła	Podstawą zachowania ichtiofauny jest systematyczny nadzór - jego brak powoduje nasilenie kłusownictwa	1. Sierpień-wrzesień - niżówki letnie. 2. Październik-listopad - tarło
13	Zabezpieczenie stanowisk dokumentacyjnych (<i>loci typici</i>) bezkręgowców	Nadzór nad stanowiskami dokumentacyjnymi jest jednym z istotniejszych zadań Parku. Brak działań w tym zakresie może doprowadzić do bezpowrotnej utraty takich miejsc	Czerwiec-sierpień
14	Zachowanie stanowisk rzadkich i endemicznych gatunków	Brak nadzoru nad stanowiskami rzadkich i endemicznych gatunków może doprowadzić do ich zniszczenia, szczególnie w przypadku stanowisk znajdujących się w sąsiedztwie ruchliwych szlaków (problem głównie w sezonie turystycznym)	Lipiec-wrzesień
15	Utrzymanie siedlisk rzadkich gatunków bezkręgowców	Koszenia zapobiegają zarastaniu stanowisk rzadkich gatunków bezkręgowców. Brak takich działań może doprowadzić do zaniku siedlisk, w skrajnych przypadkach do utraty chronionego bądź rzadkiego gatunku	III kwartał
16	Ochrona rzadkiej regionalnej rasy konia huculskiego	Brak działań może spowodować zanik cennych linii genetycznych ważnych dla zachowawczej hodowli konia huculskiego w Polsce. Spowoduje również ograniczenie wypasu zbiorowisk nieleśnych	Cały sezon

Przewidziane do wykonania zadania ochronne przyczynią się do zachowania walorów przyrodniczo-krajobrazowych Parku oraz renaturalizacji zniekształconych siedlisk i ekosystemów, w tym także do poprawy i zachowania stanu siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt będących przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000.

Podjęmowane działania ochronne nie będą miały negatywnego wpływu na wyszczególnione w zarządzeniu przedmioty ochrony dla obszaru PLC18001 Bieszczady. Zakłada się, iż zaplanowane działania ochronne przyczynią się do poprawy stanu ochrony i zachowania wyszczególnionych gatunków flory i fauny oraz siedlisk przyrodniczych. W aktualnie procedowanym projekcie rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie planu ochrony dla Parku zostaną w sposób szczegółowy ujęte działania ochronne i monitoringowe w odniesieniu do przedmiotów ochrony w integralnym z obszarem Parku obszarze Natura 2000. Plan ochrony Parku stanie się zarazem w tym względzie planem ochrony dla obszaru PLC18001 Bieszczady.

Podjęmowane działania przyczynią się także do utrzymania w należyтым stanie infrastruktury technicznej, jaką dysponuje Park.

Realizacja zadań ochronnych określonych w załącznikach do zarządzenia może być dostosowana do konieczności usuwania negatywnych skutków zjawisk żywiołowych w Parku.